

راپه پښني، کومه له، ی

وه لاميک به ناميک هـ ی:

„ژي-کاف چ بوو؟“

نووسراوی

„عبدالقادر دباغی“

راپه ږيني، ګومه له یی

ژۍ — کاف

وه لاميک به ناميک هی:

ژۍ کاف چ بوو؟

نووسراوی
«عبدالقادر دباغی»

جا پی دووهم

پيشكده سه :

به گيانی پاکی کاروانسالاری شه عیدانی گهلی کورد ،
شه عیدانی همیشه زیند وو ، پیسه و قازی موحده مدی حوشه ویست •
به گيانی پاکی ته و شوره سوارانه ی که باسی نازایه تی و
جوانمیریان همرگیزا و همرگیز له بیژلا و وپیری کورد
ناچیتسه وه ، که لاتی به عنگاوی پیاوانه و دلیرانه بهره و سی
داره ی بیداد د هر ویستن نرکسه ی شیرانه یان به د هنگه ی
به رزی " بزی کورد و کوردستان " ، " بزی چیزی د تموکراتی
کوردستانی شیران " د ژمنی دلره سی تا ساند و توقانند و
تختی زورد ارانی له رزاند •

به گيانی پاکی ته و شیره کچانه ی که په لکه و که زیه ی جوانیان
د هسکهنه کراود لسی پر له شه وین و ناواتیان به گولله ی
د ژمنانی نیشانیته د ابیژرا ، به لاهام روویان له رووگه ی
شهره ف و هرنه گیرا و به نارته ی " برووخی حکومتی کونه پهرستی
خومهینی جهلاد " ! میژوی خویناوی گهلی کوردیان رهنگاند •

به گيانی ته وانه ی که له باوشر و نامیزی د ایکی نیشتمان لسه
شاخ و چیا سه ریزه کانی کوردستان ، به بهرگی سوور خه لات و پهر
له شانازی پیشمه رگایه تیه وه مه لسی به رزه فری گيانی پاکیان لسه

سینگی پر له دهستی مرقایه تی یمان بهره به ههشتی خودا ،
بۆنیو کاروانی له پسان نه هاتووێ شه ههیدانی حیزسی دیموکراتی
کوردستانی ئێران هه لفری و و شهی " بژی حیزب و گهل " ی سه
زاریان چهشنی کۆلکه زبیرینه ، عاسمانی کورد هاری نه خشانده .
به لاوانی راهه پریو و شورشگیری کورد ، که نه رکێ بهره گه هورهی
خهبات و تیکۆشان ، بو پیاک عینانی ناواتی شه هیدان ، له
سه رشانی شه وانیه که ئالای پر له شانازی خهبات شه کا وه تهر
زاگرن و بهره و ئاسوی رووناکی ئازادی ، بهره و پیشکه و تهر
بهره و دنیای شارستانیته ، ره به راهیتهی گهل بکه و کوردستانی
خۆشه بیست له د و زمان بهاریزن .

عهبد و لقاد رد به باغی

زى-كاف چ بوو ، چى دهويست ، چى لى بهسرعات ؟

ئه وپرسيارانه ، ناوى ناميلكه يا كتيبكه كه له ٣٢ لاپهردا له
لايهن كاك (سيد محمد صمدى) يهوه به ناوى. كوكراره ، له
خهرمانانى ١٢٦٠ ي همتاوى دا چاپ و بلا وكراره تهوه و له
رى بهندان و زستانى ^(١) ١٢٦١ دا گهيشته دهستم و خوئند مهوه .
له بهر شه ناتهواوى يهكى زهق و بهرچا و له و نوو سراوه دا وه بهر-
چاود كه هوى ، له گرنگى پرسياره كان بو گهلى كورد به گشتى و
بو نسل و بهرهمى تازه پى گهيشتووى كورد ستانى ئيران بهتايهتى ،
به ئركى سهرشانى خووم دهزانم تا شه و چيگه يه پييم دهكسرى ،
رهخنه لى بگرم ، سهرنجى لاوانى پى گهيشتووى كورد ستانى
راپهريوى شه و بو شه مه بهسه راكيشم ، جابه قهولى كوردى
: ده سر له دهر و قهوه تليه خوا .

ههر له روهپه ره و سهر جالدى شه و ناميلكه يه ، واد مرد كه هوى
كه نووسهر و كوكراره مه بهستى تايهتى هه بووه ، دنا شه وانهى
له و زمانه دا زيان و عيشتا ماون ، يا شه وانهى له قهديمه كانيان
بيستوه ، دهزانن كه له سسالانى ١٢٢١ وه همتا روى
دامه زاندى حيزى ديموكراتى كورد ستانى ئيران ، ناوى
كومه له هه موو كورد ستان دا به ناوانگ بوو له بهر خو شه ويستى

له راده بعد مری لای کومه لانی خه لک وشه ی "ژی - کاف" کهمت
د وئرا ، له شوینه کشته کانی وه ک مزگوت ، قاوه خانسه ،
دیوه خانسی ناغایان ، ماله گوران و تمنانت کانی ژنانیش
باسر هر باسی کومه له بوو نه له عه موو جیگا یه ک بوو و له هیچ
کوی دا به ناشکرا نه بوو .

د ژمنانی گه لی کورد خه تره شر و زراویان له حاست کومه له
چوو بوو ، به شو ی جاشر و جاسووسه کانیانوه که شه و هختسه
په یان ده گوتن (مشک) جنیو و بوختانیان عمر به کومه له
ده گوت ، بویه هونه ری پایه برزی کومه له کناک سید کامیل له
وه لامی بوختان گهران له غزه لیکدا که شه و سرد سه - هنگی
دا یه وه د لئی :

له ده م برینی نه وانده ی له کومه له م بعد گون
له بار وئیره ، ده می موود کا ، مه قهست و برینگم
به لام کاک " سید " خو ی له وشه ی کومه له پاراسته وه ؟
بوچی ؟

کاک سید د وای شه ی نزیکه ی چواربه کی نامیل که که ی
سهره تا و وه لامی پرسیا ری میژوو چیه ؟ پر کرد و ته وه و ، شه رت و
مهرجی میژوو نوسو نووسیوه ، به لام خو ی به لای دانه چوو وه
میژوو ی کومه له ی نه نووسیوه ، تمنیا چمن لاپه ره ی له فه رمایشه کانی
جهنابی " مهلاقادری موده ریسی " و لاپه ریک له فه رمایشه کانی
کاک " سدیق حه یند مری " تو مار کرد وه و نووسیوه ته وه و نساوی
ناوه : میژوو و میژوو نووسی !!

باسر کردن له مه سه له یه کی گرینگ وه ک پیک هاتنه
" کومه له ی ژنی - کاف " له کورد ستانی شیران که نوخته گورانیکسی
همره گه ره ی میژوو ی کورد ستانی شیرانه و ، سهره تای شو رشیکی
تازاد یخوازانه یه که ئیستاش پاشر چل سال شوینه واری هه رماوه و

ته شیرینکی گه وهی کرد و ته سه مژووی نه ته وه که مان ، به چه شینک
 که عیج مژوونووسی ناتوانی و نابی به بی شهوی ئاورکی لسه و
 روید اوه و له و د یارده گرینگه بد انه وه مژووی کورد ستانی ئیتران
 بنووسیت کاریکسی سووک و ئاسان نیه و پیوستی به لیکولینه وه به کی
 زیاتر مهیه . به له بهر چا و گرتنی شه راستیه که شه توژی ه ی پرسیار
 د هگا و د مه وئ له راستی ئاگاد اری و له روید اوه کانی رابورد وو بو
 خه باتسی خویناوی شه و رو و د امانووی که لک وه ریگری توپیتری
 تینووی لا وانه که له قولایی د له وه د مه وئ تووشی هله نه بی ،
 کرد مهی شه سه رده مهی باب و با پیرانی بکا به عیسه رت و وه
 ئا وینه کی بالا نوین پروانته ئاکاریان که تووشی هله نه بی و فرید
 نه خوات .

له پیر هه موو شتیک دا ، ئیستا که پاسه که له سه مژوونووسی به ،
 با شه و بلتین که : له سال و ئیوتیک بهر له و کاته وه که کاک " سهید "
 قسه تهمار کرا وه کانی له پاپ د ایه تا ئیستا که رشمه مهی ۱۳۶۱
 هـ و وای د هچی که شه همتا رووخانی کۆماری د ژنی ئیسلامی
 خومهینی ههرد ریژهی هه بی - له بهر که ته سی د یوزهی جهمارانه وه
 ههاری فرۆکه ، فرچهی راکیت ، گرمه ی بومبیا ، رمه ی توپ و
 خومپاره ، شریخه ی تفنگ و ئارنجوگ ، عرز و عاسمانی
 کورد ستانی ئیرانی ته نیو ته وه ؛ بهد وای د ه چوونی فرمانی
 جههاد د ژنی ته ته وه ی کورد له لایهن ئیمامی شه بیاد انه وه ، ده بیان
 ههزار ته ره شه ی د ژنی گه لی ، پاسداری کۆتبه رستی ، به سیجی
 خو فرۆش و ژاندارمی پاد نهوش و جاشی ناموس فرۆش به
 د رنده ته ترین شیوه ، که رووی ره شی هه موو رووره شانی مژوویان
 سهی کرد و ته وه ، هیرشیان عینا وه ته سه ر کورد ستانی قارمان
 و راه پرورد و حیزبی شو شه وستی گه لی کورد " حیزبی دیموکراتی
 کورد ستانی ئیران " ، له م ما وه یه د د میان چینا به ته سی وه

قتل عامی " تارنی " و " قهلاتان " و " سرچنمار " و
 " کانی مام سهد " و کهریزه‌ی شکاکان " له لایهن شهوانسهوه
 خولقاوه ، له زور جیگه دست د ریزی به ئاغرهتی کورد
 (خوشکانی ئیمه) کراوه ، همزاران مال بهتالان براوه ، خهله و
 خهرمان و بیباغ و بیستان سووتیند راهه ، بهلام بهداحهوه ، لهوه
 ههل و مهرجهدا که بیگانه سر دلی بو ئیمه د سووتنی و بهزهیمی
 پیماندا دی و لهسهردا خواری عاقلانه‌ی حیزیی دیموکرات پزیشک و
 دهرمانسان به همزاره‌نج و کویره‌وه‌ری له عه‌ندهرانهوه بو د یست ،
 له کاتیگدا که باسی خوین خووی و خوین مزی حکومتی
 ره‌ر و کۆنمه‌رستی دزی ئینسانی کۆماری ئیسلامی له د ونیسا دا
 د هنگی داوه‌تهوه ، بهلسی راست لهم کاته‌دا نامیلکه‌یه‌ک له سه‌هر
 میرووی سیاسی گه‌لی کورد له کوردستانی ئیران دا د هرد هچنی ،
 بهلام همزار داخ و موخابین که له‌ودا ، لهم جینایه‌تانه ، ناویستک
 نه‌بهراره و ئیزی هیچ نه‌قه‌وماوه .

نزیک به سی همزار (۳۰۰۰۰) که‌س له خه‌لکی کوردستان
 له پیری ۱۰۰ ساله‌وه تا مندا لی سه‌رلانیگ شه‌هید کراوه ، به
 میلیارد میلیارد زیان له‌خه‌لگ که‌وتهوه ، بهلام نووسه‌ری هی
 سیاسی ، میشر نای گه‌زی و بۆمان چۆته سه‌ر مینبه‌ر مه‌وعیه‌سه‌زه
 اد هه‌رمویت . هه‌ر له‌وکاته‌دا که د لسه‌وزانی گه‌ل !!! د هه‌مه‌ته‌قیان
 فه‌رموه و شه‌ه و ره‌سته‌یان توهار کرد وه و سه‌باره‌ت به مه‌سه‌له‌یه‌کی
 نیللی وه‌ک کومه‌له‌ی ژی - کاف فه‌رمایشیان فه‌رموه ، گه‌لی قاره‌مان
 و له‌خو‌بورد ووی کورد به‌را به‌رایه‌تی حیزیی دیموکراتی کوردستانی
 ئیران ، جتیگر و جیداری کومه‌له‌ی ژی - کاف له نیوئاگر و ئاسه‌ن و
 فرمیسک و خوین ، کوردستانی کرد وه به گۆرستانی سه‌رکوتکه‌ران و
 سه‌نگه‌ری له‌گیران نه‌هاتووی ئازادی و جیگای عیوای ئازاد یخو‌زانی
 سه‌رانه‌ری ئیران . بهلام خوینه‌ری ناشاره‌زای شه‌ه و نامیلکه‌یه له

دهند هر ان لهم باره وه له و نووسرا وه دا هيج شتيكي نايته بهرچاو *
 له پاشان شه گهر پيئينه وه سه ر باسي كومه له ي زي - كاف ، پيويست
 بنو كاك " سويد " وه كه هه موو ميژوو نووسيني د لسوز بهر لسه
 گشت شتيكي ، وه زعي سياسي و كومه لايه تي و ئاپووري و نيزامسي
 ئيزان و كورد ستاني شه و سه رد هه مي نووسيبا و شي بكرد ايته وه تا
 لا واني كورد ستان فريوي ميژوو نووساني فه رمايشي و د هر باري ييا
 ئاخوندي نه خون *

د هبوو بو لاهه كان باس كر با له كود يتاي شوومي ره زاخاني مير -
 پيئيچ و زال بووني بيته واد يكي سه واد كوهي به سه رمال و زياني
 گه لاني ئيزان دا و سه ركه وتي پايه ي قه زاتيكي تممه كيشر تا
 راده ي (نايغه عظيم المشان) يا (اعلي حضرت غدر قدرت) ييا
 (ناجسي ظل الله) و د ميان ناسرناوي د يكه كه ميژوو نووساني
 د هر باري و بهر ما و خوراني قه لم بهد مست به و مله پوره د يكتا توپه ييان
 د ابو ، يا چلون جوولا نسسه وه ي ئازاد يخوازانه ي وه كه شوپوشي
 جهنگل ، قيامسي كولونيسل " محمد تقى پسيان " و ، جوولا نه وه ي
 د يموكراتيكي شيخ محمد خياباني و لاهوتسي و ، شوپشه كانسي
 قه دم خيبري لوړ و سه رد ار ره شيد ي جوا نرو و چا فرماني سه ورامان
 و سمائل ئاغاي سكو و مه لا خه ليلي ميراوي و گه لبا خيه كانسي
 د ديواندازه ، به هوي نه بووني شعوري سياسي و نه جووني حيزينيكي
 به شه زمون و تن بين و ليزان به تيكرابي تيك شكان *

د هبوو نووسيباي كه چ كه سانتيك هه مه رهاي كوري ره زاخانيان
 تاراده ي " خدايگان ئاريا مهر " و خسته بان و هه وه اي
 " تمدن بزرگ " و پيئنجه مين حكومه تي د سه لاداري جيهانسي -
 يان خسته مي شك و هه واييان كرد وله خسته يان برد * سه ر نسسه و
 كه سانه ي كه ئيستاشر ئاخوند يكي خهرفاوي مرد وو شوړ و ره وزه خوين و
 سيخه كوري وه كه حومه ينيان كرد وه به (بت سكن) علي گونسسه ،

پیامر گونہ تنانہت خدا گونہ ! ! ! ہمیشہ بہ چہشنی لہ خوئی باپی
 بووہ کہ بہ عیج زمانیک نایتمہ سمر ری .
 دہوو نووسیبا کی کله زہمانی رمزاشادا ، ناسہواری کوردی بسہ
 شیوہیک قدہ غہہ بوو کہ ئەگەر تنانہت شیعریکی کوردی بسہ
 دہس کہسیکھوہ کشف کراباد ہوو حہوت ہشت سالیک لہ قہسری
 غہجہری تہاران زیندانی با ، یا ئەگەر رحمان ہی کرد بسا ،
 دہ سالیک بہ د وور خراوہیسی لہ یزد و کرمان دا سوال بکا .
 دہوو نووسیبا کی جل و بہرگی ژنانہ و پیاوانہ کی کوردی قدہ غہہ
 بوو ، و دہوو گشت کہسی یک بہرگی و ییک زمان (فارسی) بسی ؛
 کورد دہوو بتوہتوہ و بو بہر توہرد نی ئەو یاسارہ گز پەرستانہ پہ
 عہزاران کورد ئەتک کرا ، نیقہک پرا ، تابروورزا ، حورممت بسہ و
 شوینہواری کوردی نہما .

دہوو نووسیبا کی کہ لہو حکومتہ زالمدا عہزاران پیا و ماقول و
 تازای لہر ، سہنجای ، گہلباغی ، عہورامی ، مہریوانی ، بانہیسی و
 شکاک پوشیراز و کرمان د وور خانہوہ و لہبہر نہبوونی ماشیتین و
 ریگا و بانی بساشر ، بریکیان بہ ہیلاک چوون و نہ گہرانہوہ .
 سہبارت بہ وزعی کومہلایتی ، دہوو نووسیبا کی کہ ریژیمی
 فیئودالی و تہریاب و رعیتسی بہ تہواری مہعناوہ لہ
 سہرانسہری تیرانی ئەو رژیمدا بہر قہرار بوو ، سام و عہیبہتسی
 ژاند رمیکی تریاکسی تا راد ہییک بوو کہ خوئی نہیتوانی بپیری و
 بکوئی و بسہ شیوہی پاسداری نیستا ، حاکمی سہرومال بئی و
 حہلک بہ تہارہووی خوئی سہزابدا .

سہیر تہوہیہ کہ ئەو گشتہ زولم و زورہیان بہ عدل و دادی شاہہ
 شاہسی رعیت پەرور و داد گوتہرد ہدا قہلم و ، رژنامہی
 وەکوو " اطلاعات " ئەو سالانہش عہرہک نیستا بہبہرن و بالای
 شا و (نیستا بہ ریش و عہمامہی ناخوندی) دا عہلد ہگوت و

وتاری له سهر ده نووسی و به نیشانهی بهخته وهری و پیش کهوتن بهسه
حه لکسی ده ناساند *

له باری سیاسهتی ناوخواؤ و دهره وه ، ده بوو نووسیای که نه ناساند
(کانون پرورش افکار (۱)) و سازمانی به ناو (پیش آنگه لکسی
ایران (۲)) له زیر فرمانی " پد رتاجدار " واته ره زاخاندان و
" واده حضرت افدر " واته حه مهره زا به درؤ و دهلسه ره زاحانیان
کرد بوه شاموژای بربره پشتی " هیتلیئر " له مهدره سه و
مرگه موت و قاره خانه کان دای باسی گهره هی و نه بهزی تهلمانسی
هیتلیئر و نازییه کان بوو ، قهتل و عام و قهلا چوی شازاد یخاوازان و
نیشتمانپهروهران و جوله که کانیان به تامه ولامه یکی وه ستایانسه
ده گبرایه وه و به موجیزه ی (محجزه) هیتلیئریان داد هه نا کسه
دهرتهانی د راهوتی و تووی جوله که سی له عین و کومونستی بی
دین له د وونیاد هردینی ، کتییی (نبرد من) نووسراوه ی هیتلیئر
به هه مرزان د ه فروشرا و که سر نهی ده وپرا به لای دیوانسی
" عشقی " ، " هروخی به زدی " ، " عارف " و ته ناندسه
" ایام محبر " نووسراوه ی " علی د هشتی " که خوئی راویژ کهری
شایوو بچیت یا بیخوینته وه . رادیو " برلن " به دهنگسی
" شاروخ " ناویک به زمانی فارسی دهنگ و باسی شهری به لاول
ده کرد هوه و وای دسه له مانده که له سالانی ۲۱ - ۱۳۲۰ دا
سهرانسهری د دنیا به هوی سهای رزگاری غینهری " کور " (برلن
- روم - توکیو) دایر ده کرتیت و (فظم نوین) واته ثاواتسی
هیتلیئر به جی دیت و تارانیش د هبیته قیله ی شاری به کان و ، تورک و
عهره سی سامی نهژاد به هوی له شگری شیرانه وه قهلا چؤ د هکرین *

له وهمل و مهرجه دا که لوانی شیران به قهولی شه هیه
" خوسره وی روزیه " (مسیح محیط) بیوون هیوای گرتنسی
به خدا و به سره ژاندارمه کانی و اهتینا بوه نه شه که د هیانگوت سبه ی

يا د ووی : (تمسپه کم له شتهی د هجله و فورات تاوند دم !) ؛
به لأم کتھر و مزع گؤرا ، شیره به فرینه که مان واته (اعليحضرت قـدر
قدرت ظل الله) توایه وه و نازناوی (نابغه عظیم الشان) له
رؤی کدا گؤرا و بوویه " نابغه " کریزیا " واته " هملکه و تووی هه لآتین
يا " هملکه و تووی ره وه ک . "

به داخه وه له بهرین خه بهری و نه بوونی شعوری سیاسی بیجگه
له نه و پر ویا گاند و تبلیغات توند و تیز و بی و چانهی د هزگای
تاران و بهر لاین د ژبی کمونیسیم ، بهند و یاوی پیره پیاوان و پیره
ژنانی خویشمان پبوه سه ربار و به چهنیک له بی ره حمسی
و بی نامووسی و تالانچیگری " رووسه کان " ئه دوان و تامه و
لامه یان پی ئه د ا ، که خه لک به جاری توفیوو . هه ره وه نه د
فرۆکدهی شوروی له ئاسمانی شین و بی گهردی مانگی خه رمانانی
کوردستان پهیدا بوو تهغه که وته شاره کان و زن و مندال بهر وه د یهات
که و تنه ریگه و پیره پیاوان د هیان گوت : " هه زن و سـزن و
جیای مه زن ! "

به لأم کاتی ئه رته شی سوور هاته شاره کانی کوردستان ، به
په چه وانهی هه موو چا و ورا وود رو و د هه له سهی د هه له تان و پیـره
پیاوان ، ته نه انت به پیچه وانسهی پاسد ارانی ئیسه لاهی !!!
ئیسنا ، نه که سیان کوشب ، نه ته جا و زیان به نامووسی که سر کسرد ،
نه تالانیان کرد و نه کاریان به سه ره خه لکه وه بوو . هه لآتوه کان به
په نا پسکی و به د زینه و گه رانه وه و به چاوی خوینان د یتیان که ته وه وای
چا و ورا وه کان د روپه و سالد اتی ئه رته شی سوور له گهل قه زاخـسی
رووسی ته زاریدا ، عه رز و ئاسمان جیا و زیان عه یه .

له روژه گرینگانه دا خه به ره هات که " حمه ره شهید خانان "
پاد گانی پانه ی گرت و چهک و تهغه مهنی د هه ر بانهی که و ته . هه ره
چهند سه ر باره هه لآتوه کانی ئه رته شی شاهه نشاهنی تهن گیان به

نانیک د هدا ، بهلام خه بهری گرتنی بانه ، خان و بهگ و ناغای
ژيانده وه ؛ همر کهسیان خزم و تایغی خوئی کؤ کرد هوه و تاقمیکي
پتیک هینا و سئ تهپلهی ناغایهتی و سهروکی لیډا . چهن روژی پی
نه چوو که حهسه رهشید خان " سهقر " و د وای نهوی " سهرد هشت " ی
گرت ، چهک و چولیکي زور کهوته د هست خه لک . سهرت هشتی
تیران د وو د هغه تیرشی هینایه سهرد حهسه رهشید خپسان ،
بهلام همد وو جار تیک شکا . ناکامی تهو وهزهه شهو بهوو که شاری
سهقر د وو جار تالان کرا و شاری بانه سوتیند را .

له وههل و مرجهدا ، مههابادی رازاوه و دهوله مند بیسه
سلامت د هرچوو . کاک " سهید " بهلانی که هوه شهوی
نوسبیا که عهشایی سوری د هوروی مههاباد یش له گهل خان دا
کوبونه وهیان هه وو ، حهزیان د هکرد مههاباد یش له وه به شه ، بی
بهتر نه بی ، بهلام بهخته وه رانه نهیان توانی . بوچی ؟ لیتر هدا
شه حسیهت (که سایه تی) د هرد هکوهی .

له مههاباد دا روله یه کی نازا و د تسوزی کورد به ناوی قسازي
" موحصمه د " هه لکهوت ؛ خه لکی شاری کؤ کرد هوه و باسه
روود اوی تالی سهقری بو کردن . ههرووی ته گهر نیمه ش پیا وانسه
نه جوولینسه هوه حالمان له وان باشتر نابی ، د هپی چهکد اریسن و
خومان پاریزگاری له حومان بکهین ؛ خه لکیر مهردانه به قسیران
کرد .

ههرچه ند بهروالته شاره وانی و نیداراتی د هوله تی له مههاباد
دامابون ، بهلام خه لک تیشکی شاریان د هگرت و نیجازهیان بسه
کهر نهدا د هس له پی خمتا بکا . شهحسی قازی بو خوئی سهری
له تیشکچیان د هدا ، لا وانی له گهل پیا وانی به نه زمون د هخست تا
فیرین و قال بن .

ورد ه نغوزی قازی خوشه ویست پهری سهند و مه‌هاباد بوو
 به چیگای مانا و هیوا • شارگه شهی کرد و کوهلانی خه‌لک رویمان
 تسی کرد ؛ کاروکاسبی زور بوو ، کس نه‌ی د هویرا زولم له کس بگا ،
 ته‌نانت زولم لیکرا وان و رووت کرا وه‌کانی هه‌ند ه‌ران د هه‌اتنه خزمه‌ت
 قازی و سکا لایان د ه‌کرد و نامه‌یان بو‌زالمان و ه‌رد ه‌گرت و زور به‌یمان
 به‌ حه‌قی خـو‌یان د ه‌گه‌یشتنه‌وه •

ه‌مر له‌ وه‌زا له‌ باره‌ نا که به‌ هوی لی‌ها تووی و نازایی قازی یه‌وه
 پیک ماتبوو له‌ خه‌رمانانی ۱۳۲۱ ی ه‌تاوی دا چهن که‌سیک لسه
 باخیکدا کتوبونه‌وه و بنچینه و بناغه‌ی کوهله‌سه‌یه‌کی ته‌وا و میلی
 و نه‌ته‌وا به‌تی‌یان دارژاند که لسه د وارژندا به‌ تیشکی
 رووناکی هینه‌ری رژه ه‌رشنگ عاویژه‌که‌ی ، کورد ستانی روونـاک
 کرد ه‌وه •

له‌ شش مانگی ناخیری سالی ۱۳۲۱ دا ، کوهله‌ له‌ شکاری
 مه‌هاباد و د ه‌رویه‌ری نغوزی په‌یدا کرد • جه‌نابی " مه‌لاقادری-
 موه‌ریسی " له‌ فه‌رمایشه‌کانی خو‌ی دا له‌ لاپه‌ری ۱۲ سه‌بارت به‌
 نه‌ند امه‌تی له‌ کوهله‌دا د ه‌فه‌رموی ؛ " مقیاس و محیار و په‌یمانسه
 بو‌نه‌ند امه‌تی له‌ وریکخرا وه‌دا ، ته‌نیا کورد بوون بوو " •

له‌ راستی‌دا وانه‌بو و ؛ ه‌مه‌وو کورد یک به‌ ناسانی نه‌ی د ته‌وانی
 بی‌تسه‌ نه‌ند امی کوهله‌ ؛ ره‌ش بگینه‌بوو ه‌رجبی نه‌ند امه‌تی
 زور بوون • لیژدا شه‌وند ه‌ ن ه‌لیم که له‌و سه‌رد ه‌مه‌دا ، لسه
 لایهن ه‌اوه‌یمانان و د ه‌ولته‌تی تاران به‌ توندی ، ه‌ه‌ول د ه‌دا که
 شه‌و کوهله‌ نه‌ینیه که‌شف بگریت • له‌به‌ر شه‌و ه‌ویانه ، کوهله‌سه
 تید ه‌کوتسا که‌سانی به‌ نه‌ند ام بگری که لی‌وه‌شاوه و کارامه‌ بین ،
 شیمانی شه‌وش ه‌مه‌ له‌ نیوچهن ه‌ه‌زار که‌س دا ، چهن که‌سه‌ی
 ه‌ه‌له‌رست یا خایه‌نیشی تسی که‌وتسی •

ناته و او به کسی د یکه ی نه و نامیلکه به شه و به که خوینتران و بیانی
لا وانی تینووی زانستی شه و روی ، نه برد و ته نیو و ه زعی ژیا نسی
نه و چاخه * بوته نه و انیش له تاریکی به شیشتیای خوستان
پلارنه هاوین و به مه لهد اد ه چن *

د هبوو کاک " سید " نووسیبای له و سرد ه مه ی عه شایریازی و
خانخانیدا ، له کورد ستانی همیشه سهریزدا ، ناکاری نینسانی و
پیاوانه و زینانی جوامیرانه همر با و وجیگی شانازی بوو * لسه و
سرد ه مه دا له هیچ شارو گوندی کورد ستان میوانخانه نه بوو * به لام
مالی جوامیرانی شارودی ، د هر که یان نا والا بوو که سر خووی به
غریب نه د مزانی و نه و مالانه و ه کوو مالی خووی و ابوو *

میوان داری غریبان به شه رکیکی پیروژ و کاریکی پیاوانسه
د ه زمیزد را - همر له و شاری مه عیاد ه دا ، مالی " حاجی رحمتی
شافعی " باشترین وینه ی میوانداری بوو * شه گهر کاک " سید "
ناوړیکسی به شیحیره به رزه کانی " سیفی قازی " یا چاوکی به
د ه وریه ری خووی دا پگیزا با ، لا وانی شه و روی به ناکار و رهفتاری با و
با پیرانی شاره زان ه کورد *

له و سرد ه مه که سهرانسهری کورد ستان له زیر حکومتی فیئودالی
و خانخانی ناوچهدا بوو ، حکومتی تارانیشرد ه سلاتیکسی
شه و روی نه بوو به گویره ی سیاسه ی بنه رته ی خووی واته (تفرقه
بیند از و حکومت کن) و به گویره ی ناوهرؤک و ماهیه تی رژیم
شگریسی بنه ماله ی په هله وی ، پشتیوانی له و د ه ره به گایه تیه ده کورد *
چاروباریش کیشه یان له بهینی تایغه کان پیک د ه هینا و شسه ری
براکوژی عه شایری یان سازد ه کرد ؛ یا شیحازه یان د ه دا کسه
بنه ماله یه کسی نه عیانی یا عه شایری ، خوینی خه لکی گوند و
شار بمزی * له مه عیاد ی که به هووی نفووز و کارامه ی
قازیه و ه شمین و عثمان بوو ، کومه له ی " ژنی - کاف " توانسی

د ابعه زړی و گه شه بکا و نفووزی خوئی له موکریان دا بپه سپینتی و
د ابین بکا .

همروه کوو نومسراوه نند امتی کومله همروا سووک و سان نه بـ وو
به لکوو له پیش دا له لایه نند امیکه وه د ناسرا و پیشنیـ ار
د مکر ، شه و هخته له ژبانی کومله یمتی و راد هی زانست و
خویند هواری و شاکاری نا و خه لکی دا د هکول رایه وه و کومیتـ هی
نا و چه یا شار نا گاد ارد هکرا ، شه گهر پهمن کرابا و له نزمـ ووون
د مرعاتبا شه و هخته قسه د هگل د مکر و چه وتوو چه له مه کانسی
ریگی خه باتی پی د هکوترا ، جا شه گهر حازر به فید اکاری با ، شه و
وخته به قورنانی مه چید و ثالای پیروز و شمشیر و شهره فسی
خوئی سویندی د حوارد و شهره فسی نند امتی پی د عد را .

بژ وینه سه بارت به نند امتی خوم ، د وای غممو نزمـ ووون و
قسه یه ک ، له بانهمری ۱۲۲۲ دا به خوئی کاک " محمد شهینسی
شهره فسی " ، " سهد یقی حهید هری " و کاک " رحمانی کیانی " .
له مالی " حوسینی عروهه " سویند م حوارد و شهره فسی نند امتی
کومله م وهرگرت و به ناوی " سیامه ک ۵۷ " د ستم به کاری پیـ تی
سپرا و کرد . شهوند ه تیکوشام شه گهر چه نایی " مود هریسی " و
کاک " سهد یق " له بیریان مایی ، تاقه نند امی کومله بووم کسه
به شیوه رسمی له نیشتمانی ژماره ۵ دا تاریخم لی کرا و کاره کانم
په من کسرا .

له ورزه پیروزه و تا نیستا ، له سره پیمان موم و لام نند اوه . به
شانازی به وه د هلم کسه چند جار زیندان و چه زربه و شه کهنجه
و د ور خستنه وه و زهره ری د نیام قبول کرد و تنانته به تمـ اع
خستن و زینگی زریس نهی توانی له ریگی خه باتی پیـ روز
د وورم خاتمه . همر نیستا ش بسه پیری و نه خوئی و کهنه فسی
له ریزی خه بات له شاخ و کیوانم و به خوشیه وه له گل رولـ

قارمانه کانم ها و به شر و ها و نامم .

له بهر شه و ، له و ما و د وور و د ریزه د ، به گوپری عمل و هر جسی
زمان ، بهینن به توند و تیژی و ، تاوی به نرم و نیانی ، له
چهرگی خه باتدا زور کاره ساتم د یون ، له کورد ستانی ئییران و
عیراق به خزمهت زور پیا و ما قولان گه شیستوم و نامهی کومه له تم پیشگه تر
کرد وون و وهرام و په یامیانم بنیانا و ته و ، که لیزه د جیگی باسیان
نیه .

کاک چهزارم که له نند امه هوه له کانی کومه له یه و زوریشو عملی
بو هه لکه و ته ووه که له و باسه بد وی ، شتیکی و امان بو د مرنا خسا .
بو وینه له هه له بستی بهنا ویا نگی بهر و موکریان د ا که له باری
شعد هسی و ویزه ریه و شاکاره ، و محتق د هگاته مه با باد ، له
رو د او تکی گریگی وک " کومه له یی - کاف " که د یارد میه کی
گوره ی میزووی گه له که مانه ، تنیا به سی شیعی ری رازاوه :

راپمری کومه له یی - کاف کردی چه پهلای د یلی له د وایین شردی
باغه که ت پرله نه مانی بهر هات کاتی خوین رشتن و دانی سر هات
تاله سرتا پلری ئالا که ت پاله وان بوونه فیدای بالاکه ت
هر ریه و قنیاتی کرد و و ، شه ویش له کرد هه کانی کومه له
ند و او و . یاله د و و تا بلو ما موس تیا نه کی خوئی د ا که له سناتوری
گیرتن له موس کور د ا هوه نیویه ته و و شینیکسی وای بو پیشه وای نه مر
گیراوه که شیایو شه و روله بلیمه ت و قارمانه یه ، به د اخوه هر
ئا وریکی بو سر کومه له ند او ته و . به لای منه و شه گه س
تا بلو بوویا و تا بلوی یه که می بو مه سه له ی کومه له تر خسان
کرد با ، هم با ، که ته و او بو و و هم تا بلو کان به نرخ تر و پریا به خ تر
د بوون

هر و هه له زیان نامه ی خوئی د ا که به سر چلی بو مه به ستیکسی
تایبه تی کرد و ویه به نا و احنی کتیبی شه رف نامه ، به بهر چا و تنگی

و زرد یهوه عمر شهوند ه د نووسن : " گوتیان رهشید خانسی
بانه د ههل د اگیر کمر شهریهنی ، یومه چهتهی یارید هی و نکاتسی
نهویشر چهتهی تی خست ، چومه کومهلهی زی - کاف و یومه
بویتزی ش-قرشر " (لاپهره ی ۸۲۵) .

کاک " سف یقی دهید مری " شر بهد اخهوه عمر فرمایشه کانس
ئاغای " مود هر یسی " تهئید و د وهات کرد و تهوه و هله
بیره وهی خوئی دا که چوته خزمهت زانای پایه بهرزی کورد " حوزنسی
موکوریانی " ناخیکی عهلهشیاوه و له سهفهری سوله یمانی د واوه ، که
په یهوندی ئاشکرای به کومه لهوه لسی وه مرناکه وی .

سهبارت به نووسینی شه و زانا و و عوئهر و تیکوشهرانه ، د ههسی
چاوه نواری د اهاتووین ته گهر تمه نیان د ریژ بی و شه پیرانسه
چرا به دست تاریکیه کان رووناک کهنهوه . له بهر شه تا ئیستا
هوهرو زاناکان شتیکی شهوتویان نه نووسیسه و تم خسه و تم
بکسه بلقاسم و تا شه و جیگایه د متوانسم راستی یه کان به بی لایهسی
بنووسم و ، لوانی خو شه ویستی و لاتم له چلونا یه تی ژبانی کومه یه تی
و ئابووری و زانستی ، له باری ناله باری شه و سهرد همه و نه بوونسی
ریگا و بان و ماشین ئاگاد ار بکم و بزائن که له کورد ستانی شه و
زه مانده ا بو نمونه د وکتوریک یا مامانیک د پیلومه یسه
لسانسیک نه بوو ، ته نیا شارنکی وه ک سته چهن شهفسه ریکی لسی
هه لکه وتبوو که ئه وانیشر له شاره وانی و ژاند ار مری و شه تر شه شر دا

(مهسج محیط (۳) بیوون .
جیگای سهرنجه که جه نابی " مود هر یسی " عه مو شه و سه به ستانه ی
له بیبری خوئی برد و تهوه کاک سهید بشر پرسیاریک له و با به تانسه وه
ناکات ؟ .

سه رای شهوه ، ئاغای " مود هر یسی " شتیکی وا د هه فرموسی
که تا ئیستا هیچ نووسه ریکی بیگانه شر نه ی نووسیوه و عیسه

نهند امیکسی کوهمله نهی بیستوه ؛ واد یاره که په کتبی له مه به سته
 پنه پرمته کانی پیک هینان و له چا پدانی نه و کتیه نهر نهوه بی .
 بهشی کرد نهوه و ته حلیلی عیلمیش ، د سهلمی که بوحتانیکی
 گوره یه و له خصه لته کورد ایته شی به د ووره و کوهماری دژی
 نیسلا میشر زیاتر له بهر نهوه نیجازه ی چاپی داوه . نه و میشر
 نهوه یه که له ناخه کانی لاسمیری ۱۶ دا بهم شیوه یسه د هدی و
 د هفرموی : " کاتیک روسه کان به جوانی و به ته وادی دستیان
 به سر ولا سد اگرت ، یه کتیک له و شتانه ی که د هیانه ویست د هتسی
 تید ه ن و بیگ ورن کوهمله ی ژی - کاف بوو ؛ به لام هفرچی
 د میان کرد تی تی نهد هگیشتن و ، تیی دا سفرگردان ما بوونه وه .
 - متوانم به د لنیاییه وه بلیم شیتاشر نه و جوړه ی نه هیان ویست
 له و ریکخوا وه همر نه گیشتن ، به لام کوشر بولیک بلا و کرد نه وه ی
 (متلاشی کردن) له زور لایانه وه همر د کرا . ناخری توانیان
 که پیاوه نیی هاتوه کان یه ک یه ک و د وود وو ولا بنین ، نه لیه ت
 له راسته وه نه یان د هگوت فلان کسر و هره هرود هرئ !! " .
 " ورده ورده ، کاریان به شینانه لئی هاتوه کانی کوهمیته ی
 ناوه نندی د سپارد ، که له جه رنگی کاره که د وور بکه ونه وه .
 مسئله نهمیان کرد ه مسئله ی چاپخانه ی کورد ستان ؛ نه گهرچی
 نهوه کاریکی زور گرینگ بوو ، به لام هفرچی بی ، نه می لسه
 کوهمیته ناوه ندی کوهمله ی ژی - کاف و پله ی تسمیم گیمیری
 د وورد عسته وه . به و چهنه یه ک یه ک کارزان به لاد هندی ران و
 کارنه زان و گوئی له صت جینگه ی وانیان د هگرتوه " .
 " نه و جار له لایه ن روسه کانه وه به تاییه ت " جمعفر : اقرفوف و
 وابسته کانیوه (وکوو جمعفر پیشه وهری) نه و زهرمه ساز بوو کسه
 بیویسته ژی - کاف مال و گوپیکسی بنه رته تییدا به دی بیت ، لسه
 کلسی نهینی بیتنه د هرئ و نیوی بگوری . که وایوه : کم کسم

به خهتی ئاسن و ریگای ماشین د هعات و ، له تهو ریز تهحویلسی
 شهتشی سوورد مد راو له جولغاوه بو چه بهه کانی شهر بیری ده کرا .
 همر له بهر شه ، ئیران له قاموسی سیاسی - نیزامی دا
 به نیوی پردی سهر کهوتن (پن پیروزی) ناو نرا . له لایه کیسی
 د یکهوه جه نابی "مؤدریسی" خوئی د هفرموی کومه له لسه
 رژی ۲۵ ی خهرمانانی ۱۲۲۱ ی همتاوی ریکهوتی ۱۶ ای سپتامبری
 ۱۹۴۲ زایینی پیک هعات ، واته سالیك و چهن رژ د وای گیرانیسی
 بی بهر بهر هکانی ئیران و سه قامگیر بوونسی رووسه کان . وه کوو له
 فرمایشه کانی د هرد هکوهی د هبی رووسه کان د وای شه که همر
 شنه گیشتن کومه له چیه و چی د هوی ویستوو یانه کال و گوریکسی
 شیدا بکریت و ، وای د هپنی که شه و بیره و شه و پیلانه له ئاحسرو
 شوخری سالی ۲۳ و سه رهنای ۱۳۲۴ وه هعات بیته گوری .
 شه و شر له عقل به د ووره که د هولمتیکی به د سه لات و گه و ره ی
 هک شور ووی نه توانی کومه له یه کی نهیینی له چوار چیه یه کی بچووکی
 وه ک موکوریان دا که شف بکا .
 له و سهرد مهدا ، ئیران له ژیر د سه لاتی نیزامی هاوه پمانا -
 ن دا بوو ، که نه یان د هویست هیچ شویشیک له ولات دا پیک بی .
 له لایه کیسی د یکهوه ، نه یان زانی که به هوی په یمانسی
 " سه عد ئاباد " ، همر سی د هولمتی د اگیر کبری کورد ستان
 یه کیه تیان هیه و بهندی ههوت واته بهندی همره گسه و ره و
 گرینگسی په یمانی سه عد ئاباد که له ههفت هی پوشپه ری ۱۳۱۶ ی
 همتاوی له نیوان د هولتانی ئیران و عیراتی و تورکیا و شه فغانستان
 به ستراره به راشکوی د زی چوولا نه وهی نه ته وهی کورده . لسه م
 لایه شه وه ناوانگی کومه له رژی بهر رژی زیاتر د هرویشت و د هنگوی
 به گوئی جاسووسه کانی شه د هولتانه د هگیشت . شه وانیش
 به تیگرایسی له ناوی کورد د مه رینگانه وه و له و کانی شهر دا ، لسه

شورش و تیک چوونی عیتمانی د سلیمانیه د سلیمانیه . له بهر شهوه ،
کارمستانه شوروی حزبان د هکرد تهوان بزانه که کومه چیه و
چی د هوئی (که سفی بکمن) .

۲ - له ساله کانی ۲۰ تا ۱۳۲۴ پیشه وهری له نازم رایجان دا .
نه بوو به ده گمن د ههاته وه ، به لکوو له تاران روزنامه ی " نازیر " ی
بلا و د هکرد هوه . له و سالاندا بسوو که له لایهن خه لکسی
ته ویزه وه به نوینه ری مه جلیسی شوروی میلی عه لیزیرد را ، به لام
پروا نامه کی له تاران پووچهل کرایه وه . هاوکات له گسل
تهو کاره ساته ، فیرقه ی دیموکراتی نازم رایجان پیک هسات ،
تهه ساتنامه ی وه مرنه کوک که له چهن بند دا د اوای خود موختاری
نازم رایجانسی د هکرد روزنامه ی به زمانسی زک ماکسی
(انادیلی) د مرد هخت ، " پیشه وهری " له وکاره پیروزه دا
به شدار بوو عه ر له بهر تهو تیکوشانه و ، له بهر را بورد ووی پرله
سنانازی شورسنگیزانسه ی ، به سه لزی " دیموکرات فیرقه سی " .
عه لیزیرد را . له و بهینه دا ، " پیشه وهری " کاریکی به سه ل
کورن ستانه وه نه بوو ، له ماوه ی پترله سالیک دا که تا وید را و
" سه لری فیرقه و به روکتی حکومه سی میلی نازم رایجانسی
خود موختار بوو ، زور به لیزانی بوو براینی تورک و کورد ولا بوردنی
جیاوازی تهو د وو گله برا و ، ماود هرد ه تیکوشا و زوریش سه رکه وه .
تهوانیش عه ر تهو ازه له توانایان دا بوو ، یارمه تی کومه له یان
دا وله چاپ و بهر عه م عیتمانی گوغاری " نیستان " کوشیشیان
کرد و ، نابیی بی شهنگ بیسن .

۳ - له عه مووی گرینگر تهوه یه که چین و بهر هی خه باتگیری ته ورو ،
له جه نابی مود هریسی پرسیدار ده کا ، بوچی رووسه کان (به
زاراوه ی تهو) د هیان ویست د هت له کومه وه رده ن و بیگورن ؟
بوونی کومه له بو یه کیته سی سوقیه ت چ زیانیکی هه بوو ؟

شوروی لهو گۆران و ئال و گۆرەدا چ قازانچیکى دست کهوت ؟
 بۆ ئەوەی زەینی خوێنهراى خوشەویست روون بێتەو و چێژیکى
 وێژەیی و ئەدەبى سیاسى بکەوێتە نیو ئەو لا پەمراڤە ،
 باسیکی سیاسى و ئەدەبى ئەو سەردەمەر دەرئوسم تا بزانی
 بیروباوەر و هەلوێستی نەتەوێ کورد بەرامبەر بە ئەرتهشی
 سوور و یەکیستی سوڤیەت چەلۆن بوو .

له سالى ۱۳۲۲ هەتاوی دا ، کاک هەزار و من ، مالمان لـه
 شاره د لرفینه کهی بوکانی ئەو وەختەد ابوو . سەبارەت بە وەزعی
 کوردان له زمانى رەزاخانى پەغلهوی ، عاتنى ئەرتهشى رزگارى -
 هێنەرى شوروی و رزاندنى " بۆمبى رحمت " ، پلا و کرد نەوێ
 ئیعلامیه به زمانى کوردی و ریگای بەختەوێ و سەرکەوتنى
 کورد ستانى خوشەویست بۆ هەست عینانى مافى رهواى خوێ
 فەسیدەیا بەندیکى ۱۱۴ شتەرى هۆنیووه که له ماوهیهکى
 کم دا ، به ئەندازەیهک له دلى کۆمەڵانى هەلک دا جی گیر
 بوو که نەتەنیا نەر له غەموو موکریان ، بەلکۆ کەوشەنى پى و لـه
 سنوور تى پەرى .

پێویستە بوترى که حوجرەى ئەقىکانى کوردستان بۆ پەرسەندنى
 بیروباوەرى کوردایەتى و نەوزى کۆمەڵە ئەقشیکی گرینگیان هەبـوو .
 دەرمانم بلیم که زوریهى زۆرى ماموستا و فەقێ بەکان ، ئەندام یـا
 لایەنگرى توند و تیزى کۆمەڵە بیوون ؛ زۆریشیان دواى رووحانى
 کۆماری کوردستان بە پاکى مانەو و وێرای تێکۆشەرانى سـازە
 نەستیان کردەو بە نەینى کارى وشەعید بیوون ، وەك " مەلا
 رەحیمی وێردى " و دەیان و سەدان ماموستای دیکە که ئەو وەختە
 فەقێ بیوون " جەنابى ماموستا شێخ عیزەدین " ، ئەو وەختە
 فەقێ و لە حەمامیان دەى خویند و ، لا وچاکیکی زانا و تێکۆشەریکی
 د لـسوژ و وریا بوو .

تده و قسید هیه لہزیار سہر سہری " عقل و بہخت " بہ ہوی
فہقی کانہو نہ ہوسرا و شار بہ شار و گوند بہ گوند بسلا و
دہکرایہ وہ . دہقی قسید ہکم ما وہیہ کہ وہ چنگ عینا وہ و بسلا و
دویارہ زیانہوی و بوشہوی لیکولہ رانی بہرہی نوی لہ بیرواری
زورہی نہند امانی کوئلہ تاگان ار بن ہم شیوہ پیشکشی
نہتہوی کوری نہکم .

سہر جہمی قسید ہہی کاٹ ہہزار

چہ نہو ہوند راوہ عقل و بہخت ری نہای لاوہکانہ تا سہر تہخت

بیسم اللہ الرحمن الرحیم

دوی شہوی بسی خہوی سہری لیدام

زور و ہرز پیووم لہ عا جزی ہستام

چوومہ لای پیرہ عقلمی نیازم

دیم لہ عقل بہخت و تبعی سہر شام

سی ہستی وہک برا بہ نہستی جہم

کوزیان کرد بو لہ ہوری شہم

گفت و گوئیان عہب و چہ وجہ ہر

حوم پہنادا کہ تیگ ہیشتم سہم

پاکی یا باسی عہش و نوشی دل

یا رہ ہا کرد نی گری موسک ول

عقلم نہی پرسہ بہ حتم نہیدا جواب

تہبعم نہی ہوند ہوہ بہ کتاب و کتاب

پرسیاری عقلم:

نہی بہخت قہر نہ ہایہ تو نوستوی

سہد کلا و پردی با ، لہ خود ابوی

خہو وہما تا ویشتم بوود ہست وہتہ

ہزل نہد ہستای بسہ زہبوری مشت و لہقہ

له ريكاي بهند و بهستی سرکه وتن
تو پهکت خست به تهمبـهـلی و خه وتن
نهم د هزانی که بهختی کوردی هه ژار
وه خه بهردی ، چلوونی واییدار ؟
به چ د هنگی بوو ئاشتا گوشـت
کی مه لیستاندی له و خه وی خوشـت ؟
ولامی بهخت :

من له غوورابی خه و وه ئه یزانی
هاته خه ونم پیاوی نوورانسی
له شه عیدانی ریگهی میلـت
روشنی تاریکه شه وی زیلـت
ته و نمامه له میژ بوو نیـت
گهی به سبهر و بهری د ابـت
گوتی ئه ی نووری د یه ههسته له خه و
مژده بی که و کبـت د هـا پرتـه و
ته وی ئه ند امی کومه له ی به تهمـان
عمر بینا بهم زوه سـهـری لیـتـان
بو گزه رینن جیهان به که یف و سـرور
دی به سواری فرۆکه ی ئه رته شی سـوور
بیتوور فهـدی نه گیری وه کـ جارـان
پیوود هـناسی کونه ره شی تـسـاران
تووشی بهـد بهختیان د هـبن د یسان
د هـچـنـه و بهـر جنیـوی د هـم پیـسـان
ههستانسی بهخت له خه و :

راپه ریم له خسه و هـم د هـا تـعـبـیر
له نساکا و د یـم ووتاری مامی پهـر

(هر چلونی میخار هتسی فرم وو
 وهك كهرامهت هموو وه هـ ا د مرچ وو)
 هات به گرمه فروك لسه لای مسكه و
 بو عه جهم وهك شه سین بچی بو كه و
 هلمه تیگی گه یانده تهختی جهم
 تیگی دا شه و كهت و جهه لای عه جهم
 به بلا و بوونی د وو پسر ناگاهسی
 بوو بلا و ، شه رت شه سی شه هفتا هسی
 شاکه شیر بوو له راوی مسکین دا
 دیم كه مشكه لسه زیر ستالین دا
 لسه وی حواری گهرووی جهه جهوری
 د یی فروك وه و رشایه وه هـ هـ و ر
 چ فروكیك ؟ موجهه هـ ی شادی
 کی تیید ابوو ی فریشته ی عازادی
 د معوهتی کرد وه پیره دا کی وه شه
 خزمهتی كهن كووران به مال و بهته
 نه گرین قه دری وهك هـ وهل بوته
 نیه ته نكاوی ، گومه شه و چ و
 ا - شه فریشته چلونه تونوا بهخت ؟
 ب - په کی گهردن فه رازه بازوو سهخت
 له بهری دا لیباسی سولتانسی
 له سهری شه فهری كه ریم خانسه
 قه ددی ئه راسته کرد وه خه نچم
 مه نزه ی جوانه جوانترین مه نزه
 هرد شه ی شیر شیری دا وه تی به خه لات
 تاله بیگانه هلمه زینسه ری ولا

زه پره يهك هيمه تي وي شه لیتنه ورزه
كهری مهیدانی حه نجه ر و گورزه

نه ته وی شیخی گورگی زاهیرو میشر
زییدی د هر ویشی پرچ و سو فی ریش
نه و کسه هی لازمه له مهیدانی
روو به مردن بچی و سه ری دانسی
بی به شی هر ره زایله زاتسی

حیفزی نامووسیه کسار و سه نعاتسی
ع - بچه کوی زیارته سی بگم حاصل

ب - راسته بازاری روو شو تیل سی دل
ع - کامه دل ؟ ب - خالی نیشتمان پهره ر

ع - هاشوه د وو ساله چونه نایه ته د هر
کورد هکان چنده چا وه نوری شه وهن

د وهرله وی خاکه سه ره رور و شه وهن
ب - زولمی بیگانه کانی روو ناخوشتر د

بهری روحی ره می عینا جوش
ثاهی زیند انیانی کوردی فه قیر

پهله هه ورلی له عاسمان بوو گییر
شم پهله هه وره بوو به بارانه

هاته سهر خاکی شم موکوریانسه
ریترنه بارانه که هی به دست و برد

ثا و پریشکینی ری فریشته سی کرد
ژن و مندالی میرد ویاب کوزا و

نالهیان خسته ری به تا و دا و
نالهی بیوزن ، هه تیوی زه لیل

له ریگه سی شم فریشته بوونه د هلیل

ع- به و هموود هرده ، پاشر هموود هرده ان

پهری تازادی بینه نیی و کوردان

کهر نیمه حورمهتی بعدل نه گری

یاند بهر توری که هوشه که هی نه گری

ولامی بهخت :

میلله تیک همن له نیومعا شیرت

خوبه خوش شیر، له غیره بیانی عیبرت

خوینی یهک نوشر د مکن له مهید انان

وهک پیاله ی شهرابی مه یخانیان

بیسه شهر خوبه حق، هزار روسته

بهر گه جان بگری ، زه حمه ته و جهسته هم

ههر که ترکئی گوئی (بچه کیند الی)

کونه مشکی نیسه له وان خالی

پیشه یان مونه سیرد زی کوردن

ریگری و ممالی بگری بگردن

نه وی د هستیان که وی حرام و حلال

وشتری مالح و کهری جرججال

د هیرقینن نیه چ را و هیچ پهرش

نه له خوقیان حهیداه نه له مخوا و تهرش

نه وی برنووی له شانه د هی بینی

هموو بگری بگری برای د بینی

یکری مهر بهستیان له لا بایه

بهر ته ماحه نه وی له کارایسه

پیایوی زلیسان که غلبری نه قفسی

یوقرانسی قیران د مخانه که سسی

پاسی بی فیکریان به سهد نووسر
 عوشری میعشاری نایه نه د هفتتـــهر
 حووت د هزانی عه جه هم لیه وان چی کرد
 مال و نامووسر چ عدا ی ستاند ، چی بـــرد
 کوته بیلیم حقا یه تی د مـــم
 سهرگو زهشته و نه زیلیم ســـارم
 پاسی هم د هوره خو له بیرماوه
 گه هره د ییریک بوو گهر د نه ووسر اـــراوه
 چهند ، ناغا به ناوی خه بیسی نه زهر
 کا و و گهر د وون کران و بی پریان ســـهر
 نیغه کی چهند هیان پر به هتـــک
 منلی چهند ان مهلا وسیا به هتـــک
 چوون سما یال بوو شه ولین توریان
 بوته قوریا ن کرا سما یال خیان
 کوا قهر م خیر به د هستی کی وون بوو ر؟
 عیلی گه لباحی بوو شه وین بـــوو
 تیله کوپی به کتی کراون کز ؟
 باقیه نه قلی داره کیمی سه فـــز
 دیتسه وه بیبری جه زه تسی ناغا ؟
 که به عید بره ت د مهات به سا بلا عـــا
 شاره بانسی له د وود سه و نیزه
 جه رگی مه خلـــو ووقی بوو د هجووریزه ؟
 کامه ناغا بـــوو کی همهنی زل
 شییری عه رابه هیان د نه سهر مـــل
 لاوی له م عه رده جی نییونازی
 کی به شه تی لید هدا له سهر بـــازی

بهند و لیدان و حمبر و تی عهدان
 میوه رونی بسو و لوشی کوردان
 چمن عمارات و لوت چنی رهتر و روت
 عسات و چاوی به مالی کورد پشکووت
 دزد عسات د زبگیر، نیشانیو و ناو
 بهرد ه زوروی د کرد ه تاو بسو و د راو
 مسئلهخی رونرا بسو و شمیه
 مهتبهخی نیونرا بسو و سولحیه
 عمرچی چوو سهر بر له شهول باب
 له د وهم جیگه داکرا به کسه باب
 اقتصاد مقتصد بوو بوئینساف
 تاد عدهلهزی له د ایری شه و قاف
 عمن؛ و د زبان و راه سهرماندار
 د ووشک بسوون و بسبوه مار شامار
 سهبتی شملاک و نیزد واج و تملاق
 بهد ری کوردی بهجیبی حسته مهحاق
 شهوی د هیکر بهوان فلاحهت و بانگ
 وای له نلمان نه کرد وه توپ و تانک
 سهره بان د امپزشک و بهیتاری
 له عجم شهر کسهی شه با زاری
 خوتن مری مامه کورد ه بوو پیشه
 تاد هرین له بین رهگ و ریشهی
 شفتزاحتی تر له شهر قسمت
 من به خورایی خوم شه دم زحمهت
 پاک بهر بینه حبر و میشه قلم
 فاد ری شهر حسی زولم و زوری عجم

که فلهک و هر گه را به تهر دستستی

نوره گورزیان نرایه و دستستی

حقی چمن سائله کونه و فهوتاو

عاتهوه چهنگی کورد مکان به تتهواو

چوونکه بی فیکر و مهست و مهست و هوسن

تهو حقی حو به پاره دهه روشن

نه حقی یهک به سهد به گه و غریبی

کئی به پاره ی شهدا مه گه کهر بی

کامه یان دهوله مند مهرد ورنه سد

تونی نام ووسر شهدا به تونی قهند

تهوی یهک جار نه جیب و زیرو کوره

ده چته سهدا شهره ف شهدا به شیره

یلله تیکی حقوقی چمن سالی

تولی نام ووسر و دینی و مالی

بفروشی به قهند و چیت و پول

چون شهان شه فرشته یانته قبول

یان فرشته به وانسه یه فانسع

که بچین همه شهوان لکه ری بی فانسع

تا بین و شهوان مه که شهند یه ش

که نه چیت ده اوه بی یه و پی ش

کورد ده بی خالی و ابی شهوالی

نابینی چاوه نوری شه سالی

یهخت عمل نه گه رتته وه وله عقل شه پرسی :

ته سعته که هم به پنداری

همه بییم یه بنووم به یه کجاری

بشخهوم نم کهرهت نمنا مهشم
 به خهوش نابینن بېم به خه بېم
 لم د وو فیکرانه نیسته د ا ماوم
 یه نېی لم نیژی به مره خنک اووم
 پیره عاقل ته و له میژینه می
 بو فیکر لیم یه قینه گنجینه می
 نمر ته و وان هوای هم وو د هر دی
 به سهغو ناچی ته لجه قی م هر دی
 چیه چاره له قیس نه چی ته و
 رایله می کارمان نه بی بی پی و
 شوینی ئیش تیک مده به وه ستایمی
 بیکه یه ک لا هزار و د وو لایمی
 " ناخرین چاره می عقل ته و می له بیری د ایه " :
 ریگه می حه للی عه قد می نم ئیشه
 که بی هر هر فه قه ت ته و ا ریشه
 یه عنی خوا رو سه کان مه وه فق کا
 جه رگی عیتلهر به تیغی وان شه ق کا
 بیته چی روو سه ته و او می پیویستی
 د هر د ا نیلوی شوومی فاشیستی
 عیتلهری به رنه با وه شی ئوریل
 نه زمی د نیا بد هن ، ره ئیسر و ئیل
 شوان و گاوان و مالک و جوتیر
 چووک و زل یه عنی کاسب و بی خیر
 لیکی د هن ، تیکی کن له یه ک ثانا
 سووک و سه نگین نه بی له میزانا

تهختی کهن سهخت و ماعی سه رسمختی

دیشه تهکت ه نه چیری خوش بهختی

بی قره و بی قره و پهله قیازه

خوش د هلی شاعیری د هری واژه

" بلشویک است خضر راه نجبات

بسر محمد و آل اوصلوات "

ناوی پیغمبرم که هینا و نال

به عوسیدم که پیشه چی ناهال

له ختامه ی مسک که نازانسی

نه بی لهم تونگی شه کره پروانی

د وورد هباری همزار له شه عمارت

ته ی د ریغا نیه خریدارت

تهو شیعرانه به جوری له لایهن خه لکوه په سن کران کسه ،

ته نانه ته خویند هوارانیش چهن شیعیان لی له بهر کرد بوو .

فمزای کورد ستان به گشتی و نامانجی کوهله ی ژی - کاف

به تایه تی ، گشتیان به لایه نگری و قازانجی په کیه تی

سوقیه ت بوون . ته نانه بو مینارانی شاره کانیش له

لایهن کوهله لانی خه لکوه به بو مینی (رحمت) نا ورا .

جابه و ه زعمر چلون و بوچی د میانویست کوهله ی ژی - کاف

کال بکه نسه وه ؛ ته بوایه جه تابی " موده ریسسی "

د ه لیله کانی به فرمویا .

باشترین به لکه بو تم مه به سته د وو قه سید ه یا بهندی هیژا و

به رزی ه ونه ری زانا و کورد په ره ره ی حوالی خوش بوو " سه یقی -

قازی " (سیف القضاة) که ستالین و میر جه عفر باقر نوف

به تاقه یار به تی د مرو جیگای عیوان و عویدی گه لی کورد د ه زانسی و

تاریفیان لی د ه کا * زوری به ته ویند انه د ه نووسم و د یسانه وه د اوهری به

خوبنهرانی بهریند هسپیرم .

نهوبنده له مانگی ذی الحجی سالی ۱۲۲۳ ای عهتاوی و تراوه و
د وای چهن مانگ له ۲۵ گهلا ویزی ۱۲۲۴ حیزبی دیموکراتی
کرد ستانی شیران د امهرانی ناشکرای حوی راگه یانند :
گورد ینسه شه ورؤ رژی گه پ و که یف و شادی به
لهو نیحه ته که بوئسه ستالینه حامیه

د هستی وه نیمه اوه که چیدی زهلیل نه بین
بازگ مان د هکا که شیر که جی ی نیتمینانیه
شه و میلله ته رهشید ، که یولد اشی وای هه بی
بو قه مع و قه لعی عمرچی شورهایه کافیه

گورد ینه مؤده لیوه که چیدی زهلیل نه بن
میر جه عه ره ییش به شمیری وی بوئیمه عاد
ئوستادی وامه زن د هبی شاگردی وای هه بی
ته نسیری د عرسی شه وه ، هینده چاکیه

به یسد اغی سوره شه ورؤ که چاو سوورو پشتیوان
که رویشکه شیر و له کنه مه بازوه ک مراویه
روو سووره عمر کسی که قزل شهورد و وه په نای
بوئمه به سه ، که په نای د یکمان نیسه

قوریانی پیشه وایه کسی وای بو نه بی حه سن ؟
رهفتاری چاکسی وانه به شمیر و قسه وی به
ته بریکی فته حسی تازه ، د وعا ی حیری بوئ هکم
بوئته و ره فیه گه وره که وای بوئمه حامیه

بوچی زمانسی د ایکسی له نیمه منج کرا ؟
شه وه هینده زولم و زه حمت و عه رقی و جود ائیه
د هکرانه د یل و بونه شه سیری له نیو عه جه م
هه ورامی ، سابلأغی و عیلی جه لالیسه

هیئد یکی بو اراك و سمنان و دامغان
 د دستیکی بو شیرازی، که جیی شیخی سعیدی به
 یاد هرکراوی مهوتنه، یا حبیبی بی گوناوه
 کورد یکی مهزن و عاقل و مهردی حایسبایه
 همر ماله کورد یکی که ده چووی د هت دی شیوه نه
 نه ورو عمر دئی به کسی که ده چی سهیرو شادی به
 چمن حوشه کورد هکان که ده بینم به جلکی خو
 پشتین و پیچ و پهستک چوغه و سورانیه
 خرپنه وه له همر چی، تفهنگینه داوتسه
 تهقله و جللیت و ههوتنه و سواری گورانیه
 نه و جاره کشر نهمردم و دیتیم به پرچهکی
 شیر و ده مانچه، هه نجر و برنوی سهواریسه
 قوربانو بهم و هرن بینه د وستی به کتوری
 زور عیبه ری گری و دزی کاریکی چانیسه
 هه لکی دی دل خوشن به جیگه و مهوتنه حیوان
 بوچی شه مشر نه خوینه وه لهم چوم و کانیسه؟

بهندی د وو په یامی د وعا و سلا و :
 نه ورو حه سن په یامی د وعا و سلاویه
 بو میلیله تی ره شیدی په نای به شر خوراویه
 کانی عهد الهت و " وه کویه کیسی " و برایه تی
 زه حه متکه شر و به کاره، چ زن و یا پیاویسه
 عمر عیلم و سه نعمته که له کن وان ره و اجی بی
 بی قه ره د هوله مندی و مولکی کراویسه
 کورد ان که هاتو چود هکمن نه ورو به پرچه کی
 " نیشتمان " زمانی وانسه به شمیری د راویسه

توسه لهمن بحواره له بو کیشکی نی ستمان
چی د یته سهر زمان ، به کوردی کراویسه
عورامی و جهالی بو سمان و ساوه چون
سابلاعی بو شیرازی ره پیچه " د راویسه
هر کهز له بهر چی میچی نه پرسی له حالی وان
کیی دی به گیری کوردی وهمن د هر کراویسه ؟
میوان به حیرتینه له بو کوردی بو تشویتن
د مرگ شاه لایه ، سفره پرو را خراویسه
عمر چی گوتم نه میچسته ، عینی حه میفته
نه! سو حبه تو جه فنگه مه لاین چا ووراویسه
نه و شیعره لایقن له بهری کهن جریله کان
یاد م بکن به خیرود وعای بو کراویسه
۵ - مه بهستیگی د یکی جهنابی " مود هریسی " ، شهویه کسه
پاشا نریکه هی ۰ ۴ سال ، گلهی له وه د کا که شهوان له پله هی
تعمیم گیری و کومیتهی ناوهندی وهلانا و کارن زمان و گوی له مست
چینگایان گرت . شهو برا گوره و خوشه ویستم بهد اخسه وهله وه
راسته و لهو واقعیه ته خوی بوارد وه که وهختی شهری د وهغه هی
جیهانی شهو و بوو و فانیسم شکا و میلتیری د نیاگر (وهلا عه وه هی
نیتای خومه نیسی) خوی گوشت یا خوی سووتاند و ، شویتنی
وون بوو ، شهو له عهنتی عهتا همتای بو خوی کری ، عهروه عه
" موسولینی " کوزرا و فرس پاله وانانی د اتاشه راوی وهلا
هزایا له ناو چون ، گه لانی زور لیکراوی د نیا که شهو وهختسه
سوسته عه میان پت د هگوتن و عه سوو نازاد بنوازان ، شاهواتیوان
و ابو که نیت زولم و زورداری له د نیا به ا نه پیتی . نه ته وه هی
کورد پسر عه شهو عه سوو پیروزهی عه سوو ؛ به و عه وه بوو کسه
لسوزان و کارزانان و تن گه یشتوانی شهو سهرده مه له کورد ستانسی

ثیران دا ، که زوربه‌یان نهند امی کۆمه‌له‌ی ژێ - کاغ بوون ،
به تیکراییی مائه سهر ئهو بره‌ویه و بریاریان دا که حیزبیتیکـ
نوی به ناوی حیزبی دیموکراتی کورد ستانی ثیران دامه‌زری و
پیک بیت ، عمره‌کوون دامه‌زرا و پیک عات و ، کاک " بینایی " که
همان قازی محهمدی نهر و نهند امی کۆمه‌له بوو ، به سکرته‌ری و
پیشه‌وایی هه‌لبه‌زێرد را .

ثال و گۆزیک که له کۆمیته‌ی مه‌رکه‌زی دا کرا ، نه‌هه‌نده بوو که
مه‌سه‌له‌ن جه‌نابی " موده‌ریسی " بوو به مه‌سه‌ل و به‌هره‌رسی
چاپخانه .

چاپخانه‌ی کورد ستان ، له و سهره‌سه‌دا نه‌هه‌نده گرینگ بوو که
زۆریه‌ی رۆژان ، پیشه‌وای شه‌هید سهر له‌به‌یانان به‌ر له‌گشت
کاری نه‌هه‌وه چاپخانه ، چاوی به کاک موده‌ریسی و رانه‌سای
خۆشه‌ویست خیا لێ حۆنر بوو " سید محمد حمیدی " ، که هه‌تو
وت و وێزی له‌گه‌دا ده‌کردن . چوونکه سهره‌رای رۆژنامه‌ی
" کورد ستان " ته‌واوی ئیجلامیه و هه‌موو به‌شی ته‌بلیغات به‌هه‌و
به‌سه‌کانی دیکه‌ی کورد ستان ، هه‌ر له‌وی دا چاپ ده‌بوو ، ده‌به‌وو
که‌سانیکه‌ی زانا و شه‌هید و جێگه‌ی متمانه له‌وی بن .

هه‌روه‌ها " حوسه‌ینی فروه‌هر " و " محمدی یاهو " که له‌په‌له‌ی
ته‌سه‌م گیری وه‌لا نه‌را بوون ، بوون به مه‌سه‌لوی کۆمیته‌ی شه‌هاری
مه‌هابادی سهر به‌رز و کانگای هه‌مێدی کورد ستان و پایه‌ته‌ختی
کۆماری ساوا و خۆشه‌ویستی کورد .

وا وی ده‌چیی که جه‌نابی موده‌ریسی ، روه‌حانی کۆماری
له‌وه‌دا زانیوه که نه‌وانه له‌په‌له‌ی ته‌سه‌م گیری وه‌لا نه‌راون ، یه‌
" میر جه‌ه‌هر باقر ئۆف " و " پێشه‌وه‌ری " عوی کال بوونه‌وه‌یه‌یان
پیک عیناوه !! ! سه‌یر ته‌وه‌یه که جه‌نابی مه‌لا قادر له‌نه‌کا و به‌ساز
ده‌دا و ده‌فرسوی : " ته‌ب و لهره‌حمانی ئیبلخانی زاده " شه‌باوی

همه و چه شنه ریتز و حورمه تیگه ، چوونکه له روانگهی مالمیهوه شه و
 پهری یارمهتسی به ژئی - کاف ده کرد . خوالی حوشبوو " حاجی -
 رحمان ناغای تیلخانی زاده " حورمهت و ریزه کوی له پهر شه و نه بوو
 که له روانگهی مالمیهوه یارمهتسی ژئی - کافی ده کرد ، به لک - بوو
 " برای راست " په ژماره ۶۱ زیاتر به هوی راستی و زانایسی
 و دلسوزی له کومه لهی ژئی - کاف دا جینگهی ئیحترام و خوشهویستی
 له داسار بوو ، د هتا نه و زمانه دا هه سوو کهس به گوتهی توانا
 خزمهتسی ده کرد . تمنانهت برا کورد هکانی به شهکانی دیکه شه و
 شاعیر و نووسهرانی شه و سهره شه به هه سوو توانایانهوه یارمهتسیان
 د هتا این ؛ به شیوهیهک که پاش رووخانی کپاره ساوا و نازیزه کهمان و
 داکیر کرد نه وهی مههاباد به شتیکی زور له شه دمانی حیزب نهیانتوانی
 له شیران دا دانیسن و ناچار روویان کرد ه کورد ستانی عیراق له
 وی به هوی جوامیری دلسوزی کورد شیخ له تیغ کوری شیخ
 محمودی نهمه وه د امه زران . میژووی خویناوی کورد ستان عیج
 کاتی گیانبازی و فیداکاری روله قارمانهکانی وهک ؛ شه عییدان
 " محمد خان فاروقی (سالار) " و د ووبرای نازا و جوامیر و
 پینج کهس له خزمهت د لیر و نه به شهکانی که به تیکراییی ۱۱ کهس
 بوون و له رۆزی ۱۲/۲۶/۱۳۲۵ له شاره خویناوی په کهی سه قز
 ئیعدام کران ، له بیر ناکات . یا خزمهتسی کوردی دلپاک و
 نیشتمان په ره " مهلا عهبد ولای داودی " که به خوینتسی دل
 هه وهل فیرگهی سهرتایسی (گهلا وئژ) ی د امه زران د ، جینگهی
 باس و تاریف بوو .

لوانی به شهرف و خهباتگیر و تینووی راستی له کورد ستانی
 راهپرسی شه و ، له و جهنا بانه د مهرسن ؛ بو به حوکمهتسی
 بیداگی هه مه زما شاسی داره ی بیدا له شارهکانی مه عا پاد
 ، بوکان ، سه قز هه لخر او و گهردنی سهر هه زاری سس - الاران و

شوره سوارانی قارمانی کورد واته ئەندامانی بە ئەهنگــــی
 کۆمهله و پێشمەرگه نه بهز و د لیسهکانی حیزبی دیموکراتــــی
 کورد ستانی پێدا ههلا و هسرا و زیندانهکانی سه قز و مه هاباد وورمی و
 ته وریز له ئەندامانی ئاخذرا و پیره پیاوانی وهك " حاجــــی
 بابا شینخ " و " حاجی موستهفا داوودی " به پتر له ههشتــــا
 سال ته نه وه له زیندانه مانه وه ، به لام به وانهی که مه قامــــی
 وه زاره تیشیان هه بوو ، نه و ترا پشتی چاوتان برۆیه ؟ هه وه عــــا
 زۆر پرسیاری دیکه شر ده کهن .

من ئیقرار ده کم که خودا لــــی خوش بوو ، حاجی ره حمانــــ
 ئاغای ئیلخانی زاده که ناسناوی گۆر بوو به " موهتــــدی " ،
 کورد یکی پاک ، موسلمان ، لــــی بورد وو ، پیا و ماقولیکی زۆر زانا و
 ئەدیب بوو و ، تازه مانــــی هه وتــــی ، پیا وانه ژیا ، بروام نیــــه
 کوره کانیشی به ئەندازه ی من ریزی لــــی بگرن ، به لام ته گــــه
 جهنابی موده رییسی و برای ناوی ته و خوالــــی خــــه وشبوه ، نیوی
 تیکۆشهرانی دیکه شی نووسیا بــــی لایه نه تر ده بوو .

د یسان ته و به ره و چینی پــــی گه یشتوو کورد ستانی ئازیز لــــه
 جهنابی موده رییسی و بره مــــیرو نووستیکی دیکه د هه رــــه
 ده سین : قوربان ، ته وه " کۆنار " رووخوا و کاروان سالاره کــــه
 شه عید کرا و بوو به سه ر قافله ی کاروانی له پسان نه هاتــــوو
 شه هیدانی گه له که ی ، ته وه ته ورمــــی ئیــــه عدام و کوشتن و
 گــــرتن و تالان کردن برایه وه ، ته وه زیندانهکان ئازاد
 بوون ، حیزبی دیموکراتــــی کورد ستان د هیه ته وه ؟ ئیــــه وه ،
 ئیوه ی کارزان و د لــــسۆز که به سلامه تی ماونه وه ، له وه هه ل و مه رجه
 دا بــــه ئازادی ، بۆرگاری گه لی کورد و ، بۆ خزمه ت بــــه
 ولات ج ههنگا و یکتان هه لگرت ؟ ئیوه ی به ته زموون کام حیزب ، یسا
 کۆمه له ، یا ریکخرا و یکتان پــــک هه ئینا ؟ هــــه و چــــی بــــی ده نــــه گ

د انیشتی و له ژیر سیپیری جه ناپی مهلا عولای بیسترات
حهسایتوهه ؟ بوچی ماوهی نزیك به ۴۰ سال ، عمر وای بیسترات
هههرا و پی د هنگ بوون ؟ بولم کاته دا که کیو و کیو و
د هشت و د ولسی کوردستان به جوینی پاک و پیروزی روله کانیسی
کورد ره ناووه ، بهم شیوه و توویر د هه ره موون ؟

بوچی لهم مهل و مهرجه ناسکهدا عیج باسیک لسه
قهلا چسو و تالان و کوستن و گرتنی گهلی کورد ناهرموون ؟ نایا
د هنگی شه و گشته نازار و شهسکهنجهیه که له د ونیا دا د هنگی
دا وهتوه ، به گوئیان نه گه یشتوه ؟

جه ناپی کاک سهیدی نووسر ، به و گشته زاناییه وه سه باره ت
به حیزب و ریکخواوه ، بو حیزب یا سازمان یا کومه لهیه کیسی
باستری پیک نه عینا ؟

بوله ژیر سیپیری شووی حکومتی رهش و د یکتاتوری
ویلا یستی فقهیسی حومهینی گلا و ، که هله که تانی به کافر د اناوه و
فرمانی جههاد و قهتلو تانی ساد رکرد وه ، شیوهی زانای کسورد ،
له له فافهد اغیرش د هه نه سه ره شویره مهز نه که ی وری بهری نازیری
شه و شویره (حیزبی د یو کراتی کوردستان) و د لای بیسترات
ساویلکه ، سارد نه هه نه وه و تووی ناهرموینی د هه چینن ؟

ههروه ها ، بهری لاوانی راهریو و شویره ژیری شه ورویی کورد ، له وه
جه ناپانه د مپرسن : تهئسیری کومه له کوردستانی ئیتران دا
چ بوو ؟ کومه له یه که شه وه نه نه پینی کار بوو ، ته نانه ت د هه وله تانی
شویره وی نهی زانی چیه ، چ خزمه تیکی به کورد و کورد ستان
کرد ؟ لیژده ا به پیوستی د هه زانم چاویکی د یکه به وه زعیسی
ئیرانی شه وه ختهدا بیترین و پاشه کتسه بکهین تا وه زعیسی
کوردستانی شمان باشترنی حالنی بی .
پاشر رویشتن و ههلا تنی ره زاشا ، له سه بریاری عاوه ایمانان ،

چەو ساوەکانسی نیران ولەگەل رۆژنامەى "رعد امــــروز" دارو
دەستەى سەید زىا و کۆنەپرستان ،کەوتنە نەمرەفسەو شــــەپرى
قەلەمى .

لە بارى ناپوورى پەو ،بە ئەو شەپرى گەورە ،شتومـــــــەك و
حوارد مەنى كەم بوو بازاری رەش برەوى پەیدا كرد ،شەكرو قەند و
چا بە كۆپىن دەدا ،چەواز فرۆشى بوو بە سەرچاوەى داھاتى
كاربەدەستان (وەك ئىستای دەسلەتدارى كۆمارى ئىسلامى) ؛
رژىمى فێئۆلى و ئاغا و رەعەت ،بەسەر ئێران دا بەتـــــــواوى
حاکم بوو ،سەرۆك عەشیرەت و پیاو مافولە دەولەمەندەكان بـــــــە
نازناو ،هولو ،سەلەنە و ،میلە و ،مولك ،دەبوونە وەزیر و
وەكیل و كاربەدەستى گەورە .

كابىنەى حكومەت پەیتا پەیتا دەگۆزا ،ھەرچەن مانگ كابىنە پەكسى
لایەنگرى بەرىتانیا یا ئەمريكا پێك دەھات ،تای تەرازووى سیاسەت
بە قازانجى ئەمپریالیستى تازە نەعەسى ئەمريكا لاسەنـــــــگ
دەبوو و خەلپەرستان قىبەیان دەگۆزى ،بەلام لە ھەمىو كابىنەكان و
مەجلیسەكان ، ئەكسەرەت ،واتە زۆرەى ئەندامان خـــــــزم و
قەومى پەكسى بوون كە بە ناوى (ھەزار فامیل) نازناویان
دەرجوو بوو گشت كاروبارى وولاتیان بە دەستەو بوو .

ئەزى ھەزار بىھەمالە تا ئەم ئاخىرە بە شىوئەك بوو كە زۆرەى
ژن خواستن و ژن ھێنانیش (ازد واجى سیاسى) بوون و پـــــــو
خزماپەتەى لە گەل ئەو و پتە مالانە ولە راستیدا بوو پاراستن یـــــــا
و دەست ھێنانى قازانجى تايبەتەى و مەقامى دەولەتـــــــى
بوو .

چەوسانەوئەى كرىكاران و جوتیاران شتىكى ئاسایی بوو ،ســـــــەر
كارخانەداریك یا سەرمايەداریك یا خاوەن دى و زەوى و زارىك ،
بە ئاسانى دەیتوانى ھەموو كارێك بە ژیر دەستەى خـــــــو

بکا ؛ ئیداراتی دهوله تیشر همیشه قازانجی ئەوانی
دەپاراستن لایق ، غایه تولا و حوچه تولا ئیسلامه کانیتر کیه
حزما ییتی وزن و زن حوازیان له گهله یی زانینه ماله پتله عینا بوو
مه و فوفه پراشه گئی ئیچا مکان سو مزگه و تمانیا یی بوو چو یان تهر خا
کرد بوو ، حاوهن زهوی و سهروهت و سامان بوون و فتویان همه همیشه
به قازانجی لیه زما ییداران و دسه لانه لاران بوو . لیسه و
ههل و مهر جهدا ، له کوردستانی دواکه و توو ، خان خانانی
پرهوی سهت ، مهر نا عا شره یا خانه ارو و تله بهک ، خووی به حاوهن
دسه لات دزانی و زولمئی له ژیر نا هسته یی خووی دکه کرد و

دهی چه و سانه هوه عهسه لانه لاران دکه کرد
وه کوو نووسراوه ، له ماوه ی ۲۰ سال حکومهتی دیکتاتوری رهشی
رهزاشا داکوردستان و ئیزان و کاول و دواکه و توو تر له شوینه کانی
دیکه ی ئیزان راگیرا بوو .

رهزاشای په عهله یی دهیه هیست کورد بوو پتله و شوینه هوار
فره عهنگ و فولکلور و زانست و جل و بهرگ و دناپو رهسی کوردی
بغه و ئینی به کورتی رهشی ملامه هری و دیکتاتوری
سه رانه هری ئیزان و بهنا یه تی کوردستانی داکرت بوو . تا پله
گه ره به خه شکی جوان که شه شیعیری ئیچا چه فرمان یه
چه فرمان شاه " ی لی نووسرا بوو ، له گه له تده ستوری " فارسی
حرف بزینی " له شوینه گشته کان داکه لاهه سرا بوو .

پاشا ئه و دیکتاتوره ش ، عهسا یریزی و خان جانانی دامیه زرا و
نه تنیا دایه هات به لکوه له شاره کانیسه دله حکومه تی
ده ره به گایه تی به سه ر خه لک نا حوکمی ده کردسه با جیه
دستانه ، عهوارزیان و ده دگرت عه لک و زهوی و زاری به
دسه لاتیان داکرد کرد ؛ به کورتی غهیری شکاری مه عاید که
به هوی اروله یی داکرتی کورد قازی موحه مینه دی نه ره وه لسه .

پرسینهوه یهك هه بوو له سهراڼسهری كورد ستانی ئیران دا كهمس
له مال و گیانی ئه مین نه بوو ، له نهل و مهرچیکى وابوو كه
كۆمهلهى ژى - كاف دامهزرا .

زۆرى پى نه چوو كتیپیکى بهروالته بچووك وهه مرکهسهوت .
دهر به دهر مال به مال و دى به دى و شار به شارى
كورد ستانى پیا و دلانى تامسه زۆرى نیا و رووناك كردهوه ؛
كۆمهلهانى جهلك به خوشیهوه به شوین میرزا و خوینده هاریكى و
دا دهه پان كه كوردى بزانى . ئهه كتیبه هه مووى شیعر بوو ، چوونكه
شیعر و ههلبهست له گیانی كورد دا ههست دهه زۆرى . زن هیا و
هیا نگوته زور به كهلكه ، به تابهته روهه وه سهر جهلهكهه پیرۆز و
دلرفین بوو ، چوونكه رۆزى كورد ستانى تیدا نهخشا بوو و دوه پیتى
" ژى - كاف " به لاتین له ناوهراستهكهه دا بوو ، به دهه روى شهه
تیشهكهه تابهتیکى پیرۆز و پهرمانای لى نووسرا بوو ؛ " کم من
فته قلیله غلبت فته کثیره بادن الله " واته زۆر كۆمهلى بچووك هه
به سهر كۆمهلى گهوره دا زال دهه بن و سهرد هههون به فرمانى
بهزدانى مهزن ، بویه به ئیحترامهوه دهه ستیان بوو دههرد و ماچیان
دهه کرد .

له سههه تا دا نووسرا بوو ؛ " ئاره زوو " ئاواتى مهلاى گهوره خوا
لى خوشبوو جهنابى مهلا محهممى جهلى زادهى كوئى ، كه
ناو و دهنگى زانابى و پیرۆزى له هههوه كورد ستان دا به ناوبانگ
بوو .

زۆر بوه بهرخیكى لههه و لاواز
بوته خرتیکى د ووگ زهلام و قهلههوه
يامنالیكى سپهر و ماردوخه
بوته پیاویكى گورچ و گۆل و پتههوه

گهلی میللت و عفا و مسمر که و توون

که نهییه ته خه یال و وه هم و خه و

بویه نومید نه کم له لوتفی خودا

خالقی مانگا و رۆژ و رۆژ و شـهـو

تهله فونئی بخاته، نیو کـهـوردان

بانگی یه کتر بکهن به دهنگی ههله و

هه و ههوی میره وان له مهید انا

زه لزه له ههی خاته ملکی کهی خوسره و

کورد هکانیتر بکاته سا حیب جا

سنه الله فسی السدین خلو

به نه زه رت و خودا یه ناسانه

باز و شاهین هه لـین له ترسی که و

به د اخوه عمر نه و چهن شیعره له بیرماوه . به د میان وسه د ان

که س لیبان د مهرسیم که چوون ؟ زمانی کورد یش تالف و بیسی

ههیه ؟ به کوردی د نووسریت ؟ کتیب و میژومان ههیه ؟

گهلی کورد له هه د هه وهی ئیرانیتر دا هه ؟ و زور پرسیاری

دیکه .

زوری پی نه چوو که عقل و بهختی کاک همزارم د هر که هوت و

رووناکی خسته ولات . زور کهسی وا هه بوون که ته وای شیعره کانیان

به ریک و پیکسی له بهر کرد بوون و به شانازی یه وه له مزگه و تان و له

قانه خانان د میان خویند هه . شیعری میلی ، له بهر کرد نی

بوو به باو ؛ ته نانهت د مرویش و کوچه ره کان که گهر میسه بن و

کوستانیان نه کرد ، به ده وه شیعری نه ته و بیان د هه خویند هه .

خه لکه له خویشیان د هگریان ، وشه ی نازادی و سه ره شو ی

هه موو د لیکسی شهاد نه کرد .

کۆسه له وختی نه و پیشوازه ی جهلکی دی و ، بیستی و ، زانی

کمه چمن کومه لانی خهک به ره موری دین ، که وته لسه هو
یا وهره که بو بلا و کردنی بیرویا وهری کورد ایتهی و نیشتمان پهروهی و ،
بو چوولا ندنی ههستی نه ته وایهستی و ریاند وهی ویتسه ره و نه هبی
کوردی و قاریکی عیبرا چاپ بکا ، به لام به چی ؟ له عهه سوو
کوردستان دا چاپخانهیه که نه بوو ، ده ولت نهی عیشتوو نامیلکهیه که
یا تیبیک به زمانی کوردی چاپ بکرتیت ؛ له ته وریز که چسه من
چاپخانهی تیدا بوو ، نه یان ده ویترا یا پی یان خوشر نه سوو ،
رینگای تارانیش د وور و وهسیلهی هاتو چوکم بوو ، به هزاره حصهت
له ته وریز مودییری چاپخانهیه که نیجیازهی دا و ساز کرا ،
عهه هل زمارهی " نیشتمان " له چاپ درا و ده ره که وت ، نازانم ،
جه نابی مودییریسی شه و روود اوه رینگهی چوون له بیر چوته وه ؟

چاپ و بلا و بوونه وهی " نیشتمان " شوو گانی " کومه لسه هی
زی - کاف " له وه هل و مه رجده دا ده توانم بلیم گه وره تریین
روودا وی شه وهختهی کوردستان بسوو .

عالم سهری سوور ما بوو ده یان پرسسی : " شه و کومه لهیه له کوییه ؟
چمن هزاره کسن ؟ چوون ده ویرن شتی و ا بنووسن ؟ چوون
له هل مهل و مه رجده دا که عمر ئاغا و حانییک ده توانی به بی پرسینه وه
خهک بکوری ، کومه لهی زی - کاف خهک ده زی د ره به ئایه شسی
هان ده دا ؟ نه مانه چ جه ریگیان ههیه که سه بارت بسسه
هه شیرته کسان ده لین :

میلله تیک : هه من له نیومه ، عا شیرته
حویه خو شیر ، له غیره بی غیرته

هه ره که تهرکی گوتی : " چه کین دالی "
کونه مشکنی نیه له وان خالی
یا کاتسی که شوهر یکی د لسووتا و د لسووزی کورد لسه
کوردستانی عیراق به ناوی " فانی " که به هه سووی

نهند امبکوه په یوه نندی له گهل زئی - کاف همبوو له د هره به گایه تی
و د ویره کی کور د دهی نالاند و دهی گوت :

قسیتکم د یته ستر زاری
د هلیم بیلیم و ناویتم

له باسی خان و رهفتاری
د هلیم بیلیم و ناویتم
له یه کی له ژماره کانی نیشتمان دا چاپ و بلا و کرایه وه ، به لام
" هیمن " هونری کومه لهی زئی - کاف به راشکاوای و لامسی
د ایه وه و گوتی :

هه چی کی بیته سه مرزارم
نهمن د هی لیتم و بی پاکم

سه گر چی بیگه سر و زارم
نهمن د هی لیتم و بی پاکم

سه وی ناغا بی بیکاره
جه بوون و قه لیر و لاساره

د زی وری گرتنی کاره
نهمن د هی لیتم و بی پاکم

د هریرینی سه و جوړه بیرو باوهره و بلا و کرد نه وهی شیعی د زی
د هره به گایه تی له و سهر د همد ا جهرگی د هویست و خروا سووک و
عاسان نه بوو .

کومه لهی زئی - کاف بانگی یه کسانسی و برایه تی د هدا و ، هه گیوت
: و اچاکه هه مو د هه ته بر و عینسی بر ا بین .

شوره د وانی زئی - کاف بسسه د اوین پاکسی و شوره فسی
کورد ایته سی خوین نه و د اوایانه یان به کرد هوه سابت د هکرد و
د میان سه لعاند که راست د هکن و ژن پیاوی کورد به خوشک و
برای خوین د هزانن و ، به هیچ شیوه یه ک به لای خه یانست دا

بویه کومه لانی جهلك به باشتترین شیوه نامیزیان بس
کردن نیشتمان په زوهری و کورن ایهتی چهشنی پر ره ی سهند که
بهرامبهر به ره گز پهرسنی ره زاشا که دهیه ویست کوردستان بگوری و
کورد بتوینیتیه وه ، کوردی ناسیوتالیستی واپه یدا بپووکه دهی گوت ؛
" که گز مهردی ، کوری کوردی ، له ناساری جهجم هملده " !

شویته واری حکومتی رهشی مله وری و دیکتاتوری لسه
کوردستانیش د هه وتا . مخبره کوو خهلکی مازندهران ، کیسه
زهوی و زاریان به زور و به قیل بپوه " املاک سلطنتی " واته ملکسی
پاشایه تی و ، قهباله و سهندی به ناوی چهپلی ره زاشا وه
سهبت کرابوو له بودجهی د هولهت به خمرچیکسی زور خانوووی
نازهی لسی د روست کرابوو ، به لام چون د سنیا و د سنیا نژی
د یکتاتور بوو ، وه زریران و زهجمه تکیشانی شه مهلبه نده هه موویانیان
تیک دا و کاولیان کردن و به رسم و دابی خوئیان کورد و خانوووی
کرمانجییان لسی د روست کرد . له کوردستان دا بهر له گشت
شتی ، جل و بهرگی کوردی بوو به باو ؛ هه رکهسه هه ولسی د هدا
زووتر که وا و پانتولی کوردی له بهرکا و ، پیچ و پشینی جوان
بیهستی و خوئی برازینیتیه وه و بگهری . نافرمانی کورد
سهرای جل و بهرگیسی رنگین و رازاوهی خوئیان ، د هه
میزه و پیچی پیاوانیتر ههلبهستن . وه رعیتی سهری بوو ،
شوره لاوان به بهرگی کوردی خوئیان د هرازانده وه و کیزانی
چاومهستی پشینی شل و مل ، بسه لارو له نجه وه هاتوو چوئیان
د کرد ، عیشقی نینسانی و شهوینی نیشتمان په روهی ، بیه
تاگری پیروزی خوئی ، کوردستانی رووناک و گهرم کرد بوو .

لاوان به عیشقه وه غیتری کوردی نووسین و کوردی خویند نه وه
د هه وون ، کوردی زان ، فره ما قول بپوو . له و فزایه د ابو کسه

ناو و باویانگی کومله ی ژئی - کاف سنووری بری و له که وشه نسبی
ولاتی پهری *

نهینیی کاری و دیسیلینی توند و تیژی کومله فهزایه کبی
وای خولقاند بوو که هکله وایان ده زانی کومله خاوه نسبی
چهند چاپخانه یا چهند هزار شهنامی چهند ار و فیداکاره *

ناو و ناویانگی عهزه مهت و گوره پی ژئی - کاف ، د و زم نسبی
سویند خووری گهلی کورد واته بنه ماله ی گلاوی په غله وی و شمخه نسبی
حه مه زه سارود هوله تسی تارانی تو قاند *

روکنی د وی ستادی نهرته تر و ، جاسووسانی د هربار لسه
عه موو چه شنه بهرگ و لیباسیکد اده هاتنه کورد ستان تا کومله
که شف پکن ، به لام به دهستی خالی د هگرا نه وه همر به ناواتی
چه په لسی خو یان نه گه یشتن *

و تیره و نه د هبی کوردی د هبوژایه وه ، نووسراوه و غه لبه سته کانی
" د یاری کومله " ، " نیشتمان " ، " عهقل و بهخت " ،
" و تووژی د وویاز " و شیعره نه ته وه بیهکان د هر به د هر د هگرا و
وه کوو زیو و گوه هر د هرا و د ه فروشرا ، دونه رانی خاوه ن هه ست ،
باسی زولفسی د ریژ و چاوی به خهویان وه لاناو ، خه لکیان به
یه کیه تسی و برایه تی مان د هدا * هسیده ه چهن به ند یه که ی کاک
عه باس - حقیقی وه که چه پکه گول د ه ساود ه سی د هر د ، بریکم
پهیدا کرد که د ه یان نووسم به لکوو روله نیشتمان په روره کسان
ساحی که نه وه *

نه هویه عاره و گولنه کان پشک و تن
لاله و نیوگرگس و نه سرین له سموی

بوونی وه که عتری نه سیمی سه حهری
پیش گزینگی که له کیوان د ه کوهوی

لاله و گول د مد رهوشن له جسمه
 وهک وو نه ستیره به تاریکه شهوی
 نیشتب وو بولبولی شهیدا له گول
 وای د هفرموو له زمان ساسه کوهوی
 نه تهوی گهر همموو د نیات بد نه
 به د لیکي به مخم و لیرولوهوی
 خو به خو ریڅ بکهون ، ریڅ مه کهون
 د وژمن نهر ریڅ نه کهوی ریڅ د کهوی
 خهوی غه قله ت به سه همستن له خهوی
 گهر زیانیکسی به نازاد و نهوی

=====

خو نه تود یو ته نه موندهی شمیری خو ت
 مانگی شه غریبهی بیست ، نه وهلی جهن
 لنگ د سهر تانگ و به خه نجره بیگره
 د سهر د چوفاخت و د اگیر که تهننگ *
 بهری کورد یکی به غیره ت ناکا
 گهر د ووسه هه نگوته ، گهر سهد سهر ههنگ
 نازمی سدر سه پیسی نازادی
 نهستی پیسی نجات و گوتسی ولید ازهنگ
 خهوی غه قله ت به سه همستن له خهوی
 گهر زیانیکسی به نازاد و نهوی
 شوانه و پلانه له بهر که که پهن
 پیاوهتی غیره ته ، نهک پوز و شمهک
 پوتسی هه لدا نی دهوی پیاوی چه پیوون
 همر نه پی چاتره نیسانسی خه نهک

گوئی بد نه سحه تی من ، به قسم که
 گوئی مهده دهنگی دهی و تار و دمه
 فیکری چاکه ت بکه نهی حانه خرا پی
 بهسه باسی که فله و پوز و بهله
 که روگا چاتره له پیاوی نه هزان
 نهوی نیانی مه ره و ، دینی شه
 خهوی غفلت بهسه نهستن له خهوی
 گه ریانیکی به نازاد و دهوی
 دهر له دهر ، قوه تیاری له خودا
 ریئی که ون ، تا سمی نه سپده
 بهر له دهر کی شم و نه و ته فرقه بن
 بهر بناسن له پرکان شیر و نه
 عوسری مه حکومیه ت و دهر به سهری
 نیستی قیسه تی یه ک دانه جه هری
 خهوی غفلت بهسه نهستن له خهوی
 گه ریانیکی بهسه نازاد و دهوی

خهروه ها کا : " محمد عطری گولانی " قهسید به که
 عونیسه وه که نهویئر له نیوکونه لانی جه لکدا ، به تایبته لانی
 نیشتمان پهروهر په سمن کرا و دهنگی دایه وه نه نانه : نیوکرتی
 " نامه ویی نه وزینه تاله یا وه تن با مرت نم " وه پهنه یکی فولکوری
 له ناخاوتن و وت و بیژد ا ده و ترا به وه " نه وه دهقی عونا وه که :

بیاری نهستوی د ژمنه واعیسی کرد وه گهرت نم
 نامه ویی نه وزینه تاله ، یا وه تن یا مرد نم

تهی وهتن لهو وهخته وه ثم رولهیهت هاتوته روو
شیری توئی که وتوه تمیاد و بیری توئی که وتوته حوو

دل به سازی تو به که یفه ، روو به خویشی رووی تو
پتیم کوتی نه همه به لاگردانی تو ، بی عیج درو
وهنتی نیبرای قهولمه ، توپال به ته ختی گهرد نم
نامهوی شهو زینه تاله ، یا وهتن یا مرد نسیم

x x x x x

د زمنی بهد حوو شه گهر تویمد میهی زیری ولات
داروبهز و خالک و خوالم بو بکه یته خاسسات
بسکه یه سهرداری دنیا ، تاجی اش اچیم کی خهلات
شهرته تیی همد هم له تاجت بی گه ینمه روژه لات

چون نه بی " مه حکومتی تویم ؟ که چ بکه بوت گهرد نم ؟
نامهوی شهو زینه تاله ، یا وهتن یا مرد نسیم

x x x x x

لا وهکان ، گهر رووچ فید اکهن بو وهتن نیستا کهمه
گهر بدا ناوی حهیاتی د وزمنت ، زه هره ، خهسه

خوشه د هر د یکی که د یکی نیشتمانت مرخهسه
سینگه کم قه لسانی توئی شهی وهتن پیشمه رگهسه

زینی من قوربانی توئی ، جام بلینده گه رد نسیم
نامهوی شهو زینه تاله ، یا وهتن یا مرد نسیم

x x x x x

خهم مهخو د یکی وهتن توون مراد ت شین شهکا
لاوی تو سهر خوشه شهرو پاکی د اوای زین شهکا

د احسی بالای سوژی تویه د وزمنت سهر شین شهکا
تینی زولمی کوتی تویه ، قلبی من پر قین شهکا

نامه‌وی ژیرد هستی د وژمن بیتنه تهوقی گهرد نام
نامه‌وی شهوژینه تاله یا وهتــهن یا مرد نام

x x x x x x

حازرم بو سعیزی ئاو و خاکه کهت شهی نیستمان
شهرته بیریزیم له بهر پیت خوینی گهر روحی رهوان
خوینه کهم بو تو جه لاله مالیشم عمر د ووکیان

یا بهی عیجیان نه بن یاد ورنهت عینچکامیان
د چه بهر بهیدانی د وژمن ، جا جه لاله که گهرد نام
نامه‌وی شهوژینه تاله ، یا وهتــهن یا مرد نام

x x x x x x

شهی وهتن گهر ژین بهی ، جهقا که شهوژینی منی
نامه‌وی سهیری گولستان تو که نه سرینی منی
ئاورم بو سعیزی د وژمن ، چوونکه تو تینی منی
قبیله کهم ، ئیمان کهم ، ئیمان کهم ، دینی منی
گهر بوتی زه نارد بهستم رو به خاچی گهرد نام

نامه‌وی شهوژینه تاله ، یا وهتــهن یا مرد نام

x x x x x x

مه بهستم له نووسنی نیوه و ناتواوی شهو شیعرو و خلیه ستان
شهویه که خوینهرانی بهریز له روانگی نه بهی و سیاسی و کومه لایهتی
شهو سرد مه بگــهن .

لهو هزایه دا ، " نیستمان " ی ژماره د وو بلا و کرایه وه ، نرخــسی
سهرکهوت و به د هیان و سمدان بهرام بهری پایه منی خووی د هفروشرا .
پتیجه له کوردستانی نیران ، زوریستی له کوردستانی عیــراق دا
بلا و کرایه وه . نه پینی کاری بی وینسهی کومه لهی زی - کاف سهری
له د هزگای پانایه تی عیراق و نووری سه عید یشر سیواند و تهختــی
زورد ارانی لسه رزاند .

د متوانم بئيم که عمر زماره‌ی نيشتمانیک د میان خوینتند هوار
 د هی خوینتد هوه و سه د ان نهوینتد هوار د میان بیست و نه هیسان
 گیاره هوه ، هوه و هوه و هوه راد ، گیارا و چه شنی کتیبکی نیلامی
 پیروز تماشاند نکرا . گوره ترین ، پیروزترین و پریایند ترین خزمته‌ی
 کومه‌له‌ی ری . کاف بیا و کرد نه‌وه‌ی گو فاری " نیشتمان " و
 بووزاند نه‌وه‌ی زمانی قه‌وتلوی کوردی و همان دان و د نه‌اندنی
 کومه‌لانی به‌رینی حه‌لا ، بو خه‌باتی سیاسی و چه‌کداری و پیتان
 عیثانی به‌کیدی و برایتی و زیانه‌وه‌ی زبانی کورد ایمنی و پهره -
 پیدان به‌ ویزه و نه‌ده‌ی کوردی بو ، به شیوه‌ی که چنه‌ن
 هوه‌ری کومه‌له‌ی بو خزمه‌ت زمانی کوردی و هه‌ا ماموستایان
 هوار ، سه‌ید کامیل ، عیثمان ، خاله‌مین ، عه‌تیری ،
 شیوا و . . . پتی گه‌یشتن و ناودار بوون .

نه‌و خزمته‌گوره و بی وینه‌ی ، زمینه‌ی نه‌نگا و یکی د اعدان هوه‌ی
 پیا عینا و ریگای موشر کرد ، به‌لام به‌داخه‌وه‌ له‌و نامیلکه‌یه‌ دا
 خییج باسیکی لسی نه‌کراوه ، بوچی ؟
 ماموستایانی پایه‌برزی ثابینی و فه‌فی د لسه‌وره‌کانی کوردستان ،
 له‌و تیکوشانهدا به‌رامتی نه‌رکی خوینان به‌باشی به‌جی عینا و

خزمه‌تیکی گه‌وره‌یان به‌ نیشتمان و گه‌لی کورد کرد .
 له‌و قه‌زاید ابو که له‌سه‌ر ویستی گه‌ل و به‌له‌به‌رپا و گرتنی وه‌زعی
 نیو نه‌توایستی و بارود وحی گنتی جیه‌ان ، زانرا که پیک عاتنی
 تاما نچه د ریژ خایه‌نه‌کانی کومه‌له‌ د ژوار و به‌لکو وه‌ر مه‌حاله . له‌
 به‌ر نه‌وه‌بو که د لسه‌وزان و تی‌گه‌یشتوانی نه‌و کاته و ناوه‌ندی کومه‌له‌،
 برپاریان دا که حیزبکی دیموکرات و عازان یینواز د ابه‌زری که
 ویسرای حیزب و سازمانه‌ پیشر که وتنه‌وازه‌کانی ئیران ، مافی
 شه‌ری و ره‌وای گه‌لی کورد ، وه‌دی بیئی .
 به‌و جوهره‌ حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران د اه‌زرا و کاک

" بینایی " ئەندامی کۆمەڵەی زێی - کاف بە ناوی هەمیشە-
زیندە ووی (قازی محمد) بە سکرێتیری و دەرەبەر هەوێسی ئێ-
حیزبە ئەلبێزید را که لە پێک هاتنی هەوێلی کۆماری خودمختاری
کوردستان ، لە کوردستانی تیران دا بە پیشەوایی گەلی کورد
ئەلبێزید رایەوه و بە فیداکاری خۆی ، بوو بە کاروانسالااری
شەهیدانی حیزبی دیموکرات و شەهیدانی رێگای ئازادی ،
و بەختەوهری کورد و کوردستان .

ئەندامانی کۆمەڵە بە تیکرایسی ، پەیمانان لە گەڵ حیزب-
دیموکرات نوێ کردەوه و نەهەر بەو هەستە پێرۆزه و ئەو فیداکارا-
دلسۆزیهوه هاتنە ریزی ئەندامانی حیزبەوه .

کۆمەڵەی زێی - کاف چ بوو ؟ ئەوه بوو که لە تاریکه ش-
حکومەتی هەمەرزاتنا و دەرەبەنداری عیون الی و دەرەبەنگ-
بۆرزواری دا هەشخەلی ئازادیخوازی ئەلکرد و جاری پەکیهتی و
پرایهتی به - هەنێکی هەرزتر و بەسام تر له ه-
تریشقی بەهار ، لە هەموو کوردستان دا کێشاو ، نەتەوهی نوستوو و
بێ ناگا و بێ هەستی کوردی له خەو پاپهراپاند و سەری له د و زمان-
کەل شیان .

زمانی ئەوتای و هەر هەنگ ، و فولکلوری د زراوی کوردی بە ه-
بەتینی نەتەوایهتی به شیبهیهک زیاندهوه که هەزله عاشقانه کانی
ئەو سەرد هە بەرن و باتای بەرز و کۆلمسی گەش و کەزیه و هەر چه-
هتسی نازد ارانی به رۆزی رهشی کوردستان و سێداره و فەناره-
سەرگوتنکران و رنوی چیا سەربەرزه کانی کوردستان که شەرگ-
شەری ئازادیخوازانە نەتەوهی کورد بوو و به حۆینی رزای ئ-
هەبانه پێرۆزه د هەسوعاند و شاعیرانهترین هەزلی د هەر لقا-
بروانن پەن ج-وان و پەرمانایه که کاک عەزار عەسویهتی :

شهری نهی کیزه کوردی چاو که مزانه

شهری نهی سوخ و سمنگی چارد سالسه
نه سوخت کورد و خوینسی لای کوردی

به تورکی چاوی مهنت کرد حوالسه
به خوینسی مهی نه دهی تاوی مزولست

بزانگت بوچی شهر نیرزهی که مالسه ؟
رنوی سه شاکرین لاجانگ و کولست

لستسه خوینسی نهوجه وانان دا شه لاله
بسی شیران و ... بسی دلی تو

که لستی ته شیرنی ناکا شاه و نالسه
مهگر چالسی جهنت زیندانی فسره

که رنکار بوونی نیتهمی لسی سه مالسه
عمر وشه به کی که نیشان کراوه ، نیشاره به روون او یکی میژوویی

کورده *

د یسان نه سه روی :

نه سرنسی فوند یلانه و نازداری شهوجه وان

چاتر نمونه ، سووره گولی باحی کورد سان

کولمت گهر و به تینه وه کوو جهوری موسته بیاند

پرچت رهش و د ریزه وه کوو روژی کورد هکان

به ژنت حهقی زیانی غموو میلله تی بچوووا

نازادی کورد سانه دهنت لئی نیه نیشان

نه گریچه که ده دیتنه نه زهر ، رووتسی گرتوه

دل ژان شهکا و دیتنه وه بیر ، وه زعی نیشتمان

بهم کیزه نه ده زانسی که عداو خوینسی خوت نه بی

نابی به پیاری بگری ، همزار به سیه تی ، نهمان !

یا " لای لایه " بهرز و به نرحه که کی که نیشناش به چند مه قسمام

به گورانی - هوتری *

عبره و عا له سر بر وای به نینی کومه له سه باره ت به نایینی پیروزی
نیسلام و با ویری گشتی کومیتته ی نا وندی و زور به ی نه ندا مانسی ،
کاک : هزار سوژ و شوته ری کومه له ، قهسب یه کی له ژیه سر
سرد پیری (کارخانه ی قندی یا سلسله ی مسایه ی نه قهسبندی)
هرموو که شویش سه رنجی جه لک به ناییه تی چینی نه خلی ته ریه تی
راکینا * وه ختی له تاریخی جه نایینی مولانا خالیدی جانسی
تا ره زوری نا نه هر موو :

که سه رد هسته ی هر موو مهستانه - الیه

نه ماسی باخی کورد ستانه خالیید
میدات پم نیشتمان ، بو ش سه باره زوروت

روونا که شام و نه سه قبول سه نه زوروت
یا سه باره ت به سه ساد اتی خوشه ویستی نه غری ، له وشسه ی
شسه مزین نا ، ورد ه کاره یه کی شاعیرانه و هونه رهنه دانه ی
پی ویتته ی نه واند وه :

به " سه ب و " و " تا نا " پی پیری شه مزین

له د اوای دین نه ماند ، وو بوون ، نه شه مزین
شمسی دل بوون و زه نینی مه خه لکی دین

وه سمن عمر شاد پی تو ، نه ود وو کورت دین
کومه له ی ری - کاف چنی نه ده ویست ؟ نه ده ویست گه لی کورد سه
کورد ستانی شیران دا ، که له ده وری د یکتا توری پنمه له سه
په عله وی به شیوه یه کی دیند انه سه رکوت ترا بوو ، تا سه سه واری
کوردی و کورد ایته نه مابوو ، د وای ره زاشاش سه تا غایه ک سه
گوندیک یا سه خاتیک له تا وچه یه ک خوی حکومتیک بوو ، عهستی
تازاد یخوازی پی عهست و مای ره وای گه لی کورد پی شیل کرا بوو ،
سه و گه له سه حه ورا په رینی و مانی بدا ، ریگا خوتن کا و نا -

لهبارى بىساته سهربار • تا ئه و چېگه ئه له توانايى د ابوو ، به به سهرى
 له خووردن و عىداكارىهوه ، به د يسيپليينكى بى وىنه نه پىنى يه كانى
 پاراست به كورتى باشتىر نه وونهى كۆمه له گهرى و حيزى بايهتى د اهه زرانى د
 سهر كه و توانه و عاقلانه ترين شيوه ئالدى پىروزه ره له شانازى خهباتى د ايسه
 د هست چىندارى پرپايه خى خوى ؛ حيزى د يموكراتى كورد ستانى ئىيران •
 چى به سهر عىدا ؟ نه وه تا وه و ناعه و تى • زۆره ي ئاسانه گانى
 له مه رمانه و په يره وى نى و خوى حيزب د اگونجاوه ، عه ره ئه و حيزى سه
 كه شووى شانازى و خو شه و پستى گه لى كورد ، عه ره ئه و حيزه كسه
 د روشه كهى " د يموكراسى بو ئىيران و خود موختارى بو كورد ستان " ه
 به تى كووشانى بى و چان و خهباتى شتى گىرى رۆله قاره مانه گانى ، له سه
 د لى كۆمه لانى به رىنى نه ته وهى كوردى سه قامگىر كرد و نى ستا شه و
 كه مانه تر كه شه و د روشه پىروزه يان به ئىرتجاعى و كۆنه پهرستانى سه
 د هزانى ، بايان دا وه ته وه و باس له خود موختارى كورد ستان
 د عه ره موون ! ؟

حيزى د يموكراتى كورد ستانى ئىيران له ماوهى زيانى په ر لسه
 عه هراز و نشىوى خوى د ا تا ئه ورو عه زاران رۆله د لى سه ر و
 د لپاكى به غوربانگى ئازادى پىشكه تر كرد وه و به كرد ه وه به سه
 د بىاى سه لماند وه كه ئازاد پىخواز و د رى د يكتاتورى و زۆردارى سه
 جا چ د يكتاتورى به نه مالهى گلاوى په عه لوهى بى و ، چ له سه ر و
 چه په لى وىلايه تى فه قيه سى خوتن رى زى كى چه شنى خومه بىنى •

حيزى د يموكراتى كورد ستانى ئىيران له رۆژى كه وه رى زى سه
 چه په لى كۆمارى ئىسلامى د سه لاتى زالمانهى خوى به سه ر گه لانى
 ئىيران دا سه پاند و ، د يكتاتورى ره سى و كۆنه پهرستانهى ئاخوندى
 به ناوى وىلايه تى فه قيه سى چه سپاند ، چ به شووى وت ووتسىزى
 سياسى و چ له بارى چه كدارى و نى زاميه وه به وه پىرى لى زانسى و
 تى بى بى و ئازايه تى و قاره مانى ، حه قى ره واى گه لى سه سه م -

لیکراوی کور ی به دنیا ناساند *

همر نیستا ، که نیشتمانی خوشه ویستمان له عهرز و ناسمانسه وه
به درندانترین شیوه به چه شتیك که له میژوو ی که متری گهلی دنیا
دا وینه ی عهیه ، که مئوته بهر پهلامار و نیشتمانی ، همر نیستا کسه
گه لانی شیران به گشتی به مئوی شو و حکومته رهس و گلاوه کسه
بیتجگه له گرانی و شهری نیوخو و نهره وه ساز کردن و قات و فری و
بیکساری و ناوسانی دراوی و عهراچ و عهرزان فرۆشی نسهوت و
تالانی شته له میژینه و له جیهان پی وینهکان و زینی کهنسی و
بازاری رهس و نه مئوسی و بی درمانی و به کوردی و به کورتی بیتجگه
له فرمیسدا و خوین هدیج دیاری به کسی دیکه ی نه بووه ، حیزرسی
دیموکراتی کوردستانی شیران تالای حهباتی له سار و دی وده شتو
چسپا بهرزه کانی کوردستان حمل گرتوه *

روله به سه ره هه کانی گهلی کورد به نازناوی پر له ساتازی "پیشه ره گه"
نه زیر سپهری پیروزی شابالی شه و تالای بهدا به سه رمای زستان و
گه رمای عاوین ، بی بهر له خوشتی به کانی زیان به عهسه
ناته و او بهوه نسه چیتن و نهرکی نیشتمانی په ره وه ی و حهقی و پسته ی و
پاریزگاری له نامووسر و مال و گیانی گه ل به جی دینن و نازادی و
سه رفهراری کوردستان د پاریزن و عهسه و رژیک عهسه سه هکی نسوی
د منولقیتن *

حیزرسی دیموکراتی کوردستانی شیران ، مه شخه لی نازادی سه
نسه ته وه ، پیشاپیشی نازاد پخووزان ، کوردستانی کرد وه سه
سه نگه ی نازادی و قبیله و رووگه ی گشت نازاد پخووزانی شیران ، به
شیوه هیک که نازادی وستانی فارس و تورک و نه ته وه کانی دیکه ، له
چوارقورنه ی شیرانه وه هانا و هاوار بو شه و حیزره دینن و عهسه
تاوات و داخووزی خوین له سه رکه وتنی حیزرسی دیموکراتی
کوردستان به سه ر دیمووه ی حصاران دا ده زانن و ده بینن *

حیزی دیموکراتی کورد ستانی شیران ، دهنگی حسه ق
ویستی و نازاد یخواری گهلی کورد و گهلانی دیکه شیرانی به
گویی چیهان راگیاند ووه ، زۆلم و زور و بیدادی ئه و ریژیمه
چهلله لیه قاید اوه .

حیزی دیموکراتی کورد ستانی شیران بریاری د اوه که تــــا
د واهناسه زبانی و ناخرین نهند ام و پیتسه رگی ، تــــه و
تالا پیروژه شهکاو تر رابگریت و نه و مه شحله پریننگ عاویژه به گرو
بلیتسه کی زیاتر ، به تا و وتین تر کات و تا رووخانی ئه و ریژیمه
گلاوه به و خه باته پیروژه د ریژه بد ا .

ئهمانه رعموو ده سه و ته کانی دیکه ، تاکامی کرد هوه ی پیاوانه و
زیرانه ی کوهله ی زی - کاف بووه که چل سالتیک به ســــه
د امه زاندنی تی د مپه ری و به ناوی پر له شانازی حیزی
دیموکراتی کورد ستانی شیران تا کوردیک له سه ر زهوی د ابمیتنی
و تا دلکی رۆله یه کی به شه ره فی گهل بو کورد ستانی خو شه ویست
لئی بدات عمر د ه مینی .

حیزی دیموکراتی کورد ستانی شیران ، بو پیک هینانی
حکومته تی خود مومخاری کورد ستان له چنوار چیوه ی شیرانیک
تازاد و دیموکرات دا تیکوشاوه و کاروانی له سپان نه عات ووی
شه هیدانی ، راره وترین و پر بایه خ ترین به لگه به و تا گه یشتن به
عصوو شامانجه پیروژه کانی و تا دابین کردنی زبانی پر لــــه
شانازی و به سته وه ری و هیمنا یه نی و شاسایش تی د ه کوشی و
به دلیکی پر له نیمان و تیراد هیه کی پولا بین به ره و پیش د ه روات
چناوه روانم که پیــــره پیاوانی کوهله ی زی - کاهه خیشته ا
ماون و نووسهران و عؤنهران و پینوسو به ده ستانی کورد ستان ، لمم
کاهه دا که نیشتمان و میژوو ئه رکیککی گه و ره و پیروزی خستوتنه

سهرشانیان ، غمستیان بیزوی و لهسهر پهیمانی قه. یم. و سوینسد ه
پهروزه له سیزینه که ، به کرد هره بینهوه مهیدان و به نهستسه و
گوچانیسرتی ، وهزیغی خویان بهجن پینن و به عمر شیوهیهکه
بویان بلوی لهگل ههلوی بهرزه فرهکانی کوستانه سهریهرزهکانی
نیستان ، ساوکاری فرموون . چهن خوشه عاوری له گهل
پیشهرکه حماسه خولقین و قارمانهکانی کوردستان ، رینویند
به تینی لاوان بــــــن . *

لای ههلوی بهرزه فسری بهرزه مـــــــزی

چون بسزی شهرته ، نهوهک چهنه بهزی
ناکام خیری بو پیرانی خاوهن نهست و نیستان په رستیه
کورد له خهل و مهرجی شهردا نهوهیه که به خوینی خویان
ردینی سپیان بره زینن یا نه وژمن له خوین نا بگهوزینن .
" چهن جوانه خوین و ریشی سپی پیرو نهوجوهوان "

میزوی خویانوی کوردستان و گهلی کورد ، له و کهسانه
که نه توان لهباری زانیاری و امیاریه وهله خزمهت شهزاده مهزنده
خویناویه کهمان دابن ، داوا نهکما و چاوه نواری نه هریت که به
بانگه وازی دایکی نیستان ، به عمر شیوهیه که بویان دل
زانست و شهزموونی خویان بو نازادی ، بو خزمهت به نینسانیهت و
دژی ملهسوری و سهرهروسی و بیایقی فهقیهسی حکومتیه
رهسی خاوهندی ، بجهنه نیختیاری گهلی کورد . *

گهنجینه شارهکانی ویزه و نهدهسی کوردی بهگشت زاراههکان
یا و بگریتهوه و بهرمی داغاتوو ، بهو تیکوشانانه شانازی بکاوهوی
بهختهوهی نهوان پیک بسی . *

بم ناوا نهوهم لاوانی تیکوشهر و زانا ، لهو گوهمره له میزینانسه
ویزه و نهدهسی کوردی له هموو سوچ و قوزینیککی کوردستان دا
بگرین و بید وژنهوه و بلاوی که نهوه . *

پهري پاپهريو شوو شگرگيري شهرو و د اخاتووي کورد هله
زانايي حويان بي بهر نه بهرموون *

۱۳۶۱/۱۲/۱۴ نهک و سسه

عهبد و لقاد رد هيباع عبي

لە سەرەتای سالی ۱۳۶۲ ی عەتاوی ئەم نامیلکەیه لە لایەن
ئینتشاراتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانەوه پـ... لا و
کرایەوه و لەلایەن زۆریە ی زۆری خەوتنەران و گشت پێشمەرگە
شەرفمەندەکانی کوردستانەوه پەسەن کرا .

ماوەیەکە لە زۆر ناوچە و سەلبەندی کوردستانەوه داوام لـ...
دەکری کە - او و تکیان لـ... بکەوه کە بۆ جاری د ووعەم پـ...
بکەوه ، بەتایبەتی کە لە باری ئەدەبی - سیاسی و نەتەوایتە...
قەسیدە بە نرەکانی مامۆستا عەزار و کاک " محەمەد عەطری گۆلانی "
بە شۆی گۆقاری " عەوازی زمارە ۱ رەزیمەری ۱۱۲۴ ی عەتـ...
گۆقاری " کوردستان زمارە ۳ مانگی سەکەلیوەی ۱۳۲۵ ی عەتـ...
مارسی ۱۹۴۶ ی زایینی کە باشترین و جوانترین بەلگـ...
ئەدەبی سیاسی و نەتەوایتە و جیگای شانازی گۆقاری نازیمـ...
تەبکۆشانـ... بێ بوچانی حیزبی پێتەوا ی شەخەدە کە لـ...
ماوە ئەمە و لەو بارۆد و خە نالەبارەدا چەندین گۆقاری پـ...
دەکردەوه ، بەتەواوی و بێ کەم و کۆرپی بۆ جاری د ووعەم لە دایک
دەپێتەوه و دەکەوتە بازارێ ئەدەبی سیاسی و کۆمەلایەتـ...
کوردستان و بیرورای کۆمەلانی بەئەمەگی نەتەوهی کورد .

شەڕوەعە لە نۆو ئەو گەنجینە د پیرنە و نازیمی لە مێزینە ، د وو
زمارە گۆقاری " گروگانی مەندانی کورد " م دەسکەوت کە چەتایبی
مەلا قاد رەمۆ مریسی و کریکارانی چاپخانە ی کوردستان پـ...
کـ... و خزمەتییکی گەورەیه بۆ مەندانی و نیشانی

بەلگەيە بۆلەوهي که گۆماره ئازيز، وانهمه رگه کهمان چهنده گرنگي
داوه به پهره زه و بارهيناني مند الانی کورد، بهتايهتي گسه
مامۆستاي دلسۆز و دوستي خوشه ويستم - ت - وردی بسه
زمانه پاراو و پينووسه رهنگينه کهي وانهي بۆ رۆله ئازيزه کانسى
تيدا دهنووسى :

عمه ديسان له پشکين و روانين له نيو رۆژنامه پهر پووته کانسى
زمانى گۆماره له ژماره ي کورد ستانى ژماره ۱۱ چوارشه مەبو و ۱۷ ي
رېبهندانى ۱۲۲۴ ي عهتاوى ۶ فوريه ۱۹۴۶ ي زاييني دا کورته
گسوتارى سهرنجى راگيسام که جهنابي مهلا قاد رموده پرسى
نووسيويه که نهقى نووسراوه کهتان پيشکهر ده کهم .
"حکومهته بچووکه کانسى د ونيان"

۱ - موناکو به پتي سهر ژماره ي ۳۰ ههزار کهسه د ووشاره
گهره کانسى (مونت کارلو) و (موناکو) يکه ميهيان آن ۹۴۰۰
د ووه ميهيان / ۱۲۰۰ دانيشتووي عهيه .
۲ - کۆمارى (سانسى مارينو) به پتي سهر ژماره ي ۱۴۵۰۰
کهسه .

۳ - لينگينتن ، خاوهن / ۱۰۰۰۰ نفووسه

۴ - کۆمارى (ناند روى - ۶۰۰۰ جهمه ميهيتى عهيه .

ئيه له و جمهورى يانى سهره وه زۆر زۆر زياترين ، ئيه
برايانى خوشه ويست ئيسته که ئيوه له سايهي خودا و له زير
بالى پيشه واي بهريست ، عهقى خوراوى جوتان وه دست
کسه و توه وهن به خودا و پيچه بهر ، به نامووسى دا يکنسى
نيستمان سوپند وود ده م ، به شه و روز ، بى مضايقه و راهه ستان
له و فرسته نيستاده بکن و تیکوشن تا له ريزى نه و ميلهتسه
چکولانه سهعه ، له ريزى ميلهته گهره کان بزمترد پين .
گهره کان ، عهول بنهن ساتيک راهه وهستن ، کور بگرن ، ده ست له

نیو د هستی یه کتر نین ، له د هوروی پیشه‌وای خوشه‌ویست ره یه س
جمهوره وه که — و بینه وه به گیان و مال تیگوشن ، مهران بهرداری
حقیقی پیشه‌وای خوتان بن ، تابه‌ته‌وای سه‌رکوبین و له گه ل
برایانسی یه حسیری جیگای دی به شادی و خوشی چیزنی ته‌وای
کورد ستانسی گه‌ره بگرین و خو بهت ونیا بناسینین ، د ه‌نا زور زور
هیه له و میلته چکولانه که مر بین له د ونیا د ا — فاد رمود هر یسی
من بهر به حالسی خو م عیج حاشیه و په‌راوینز و شی کرد نه‌وه‌یه کی
له‌هر نانوسم ته‌نیا له سی شوین د ا عیلیکی راستم له زیت
راکیشاوه تا سه‌رنجسی خو نه‌رانی تازیز زیاتر راکیشی و تیگکرن و
خو یان د اوهری بهر م وون *

۱ - سازمانی (پرورش افکار) واته پهرومده کرد نـــــــی
 بیرو باوهر ، ریکنراویکی بهروالت تعد مبی بوو که پهـــــــاش
 نیوهروی گشت رژیانی ۵ شصته نه تاران و شمارهگان داد ده گیـــــــرا و
 به بهرن و بالای رهزا سادا عملده ووترا و زولم و زوره لـــــــه
 رانه بهد مرهکانی به داد و عهد انه تا وده بران *

۲ - (پیش آنگی) ریکنراویکی گوره بوو که له فیرکهکانی
 تییران داد امهزراوه و د مرسی ره گز په رستی بیرو باوهری فرمحوازی
 تیدا د ووترا ، به نامانجی ناریمی نلسان زور نزی بوو *

۳ - ووشهی (مسخی موحدیت) بوو عهوهل جبار له لایـــــــهن
 شه عیدی نهر "حسرهوی رووزیه" هوه خاته نیـــــــو
 نامووسی سیاسی تییران و مه بهستی له و نلسانه بوو که به نیـــــــاز
 پاکیهوه ده چوونه ریزی سپا یا ریکنراویهکی دیکه ، بـــــــه
 له وی میتسکی د هسقرایهوه و کوره کرتیکاریکی نعد اردن هـــــــو
 د بووه که سی که نمرمانی بهره و زوروری کویرانه و بیـــــــم
 لا به جی ده گه یاند :

۴ - کروز - کتوبونهوه ، کتوبهستن

۵ - بوگد مریتن - رایـــــــو

۶ - کونه رشر - مه بهستی گرتو و خانه سامناکهکانی بنصا لـــــــه
 په حله و بیه

۷ - نا اعلی - راه یاندن - تییلان

۸ - لیباسی سولتانی - مه بهستی سولتان صلاح الدین

تهیه و بیه

۹ - کهریم خانسی - مهبستی کهریم -انی زنده
۱۰ - وشتری سالج و کهری جرخال - مهبستی نهویه کسه
عشیره تکان چاویان له حرام و جهلانوه نهوو وشتری سالج
پینهمبر یا کهری (نجال) یان دهر کهوتبا ، د میان رفاند و
د میان خوارد .

۱۱ - بوقرانی قران د هخته کوسی - و اتا پوتا قه قرانیکی عجمسی
تسانت بنه ماله کی خویشتی به بی بهزی د مردینی وقر یا قران
د سزانه نیو کهر و کاری

۱۲ - هزرهتی ناغا - مهبستی له علی ناغای حاجی شیلخانیه
۱۳ - اداره کی سه قز - مهبستی که شهید بوونی عبدالقادر خانی کوری
حبیب اله خانی شیل به کی تیله کویی وروسته مخانیه بانه که بتاوانسی
یارمستی به بنه مالیه علهوه د ای سیخ محمودی نهر به ع - وی
(شریف الدوله) ی قاجاریه وه ئیحد ام کران .

۱۴ - نهمنیه - د ایره ی زاند فرمیری - جهنده رمه
۱۵ - سولسیه - د اد گاه

۱۶ - ههنگ و د زیمان - مهبستی له نهرت شهید کانه
۱۷ - راه - د ایره ی ریگاویان

۱۸ - نهرماندار - نایم مه فام
۱۹ - سه پتی نملاک - د ایره ی رائیستن به نملاک و نهرازی

۲۰ - فلاحمت - بانگ - مهبستی د ایره ی کنت و کمال و
بانگ کانه که پوول به سوود د مدن

۲۱ - شهعه بانسی - د ایره ی پولیسر که ناریه پاریری
۲۲ - د امپزشک - د وکتوری نازال که بسه یتالیسی پی

تسیرن

۲۳ - حیپیر - مهر که سی نووسین
۲۴ - ته وارپش - ووشه کی رووسییه و اتا رفیق - عاوال - غاوری

تايپ وتەكسىر لە :

كۆمىسيۇنى تەبلىغا تىسى
خېزىبى دېمۆكراتى كوردستانى ئىران
=====رەزىبەرى ۱۳۶۷=====